

УГОВОР број 359 - 76 - 72 - 14

закључен између:

РЕПУБЛИКА СРБИЈА – МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ – СЕКТОР ЗА
МАТЕРИЈАЛНЕ РЕСУРСЕ- УПРАВА ЗА СНАБДЕВАЊЕ- ДИРЕКЦИЈА ЗА
НАБАВКУ И ПРОДАЈУ Београд, Немањина бр. 15, коју заступа директор
пуковник др Александар Буквић, дипл. инж. - у даљем тексту **Наручилац**,
Матични број: 07093608
ПИБ: 102116082
Бр. потврде о евиденцији ПДВ-а: 135328814
Телефон: 011/2059-178; 011/2059-019
Телефакс: 011/300-63-30
Текући рачун број: 840-1620-21

и

Предузећа **VIVA-TEX doo 11050 Београд, Устаничка 189/III-3а** које заступа
Михаиловић-Васић Радмила, - у даљем тексту **Добављач**,
Матични број: 20112689
ПИБ: 104204282
Бр. потврде о евиденцији ПДВ-а: 227460195
Телефон: 011/ 347-78-23
Телефакс: 011/ 347-69-89
Текући рачун број: 160-239169-78

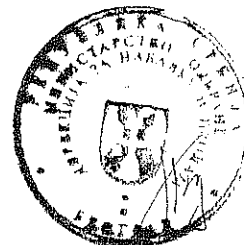
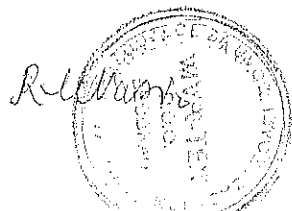
Правни основ:

Јавна набавка бр. 11/14 Униформа војничка; Одлука о додели уговора бр. 359-17/13
од 04.04. 2014. године, и понуда понуђача бр.161 од 10.03.2014.

ПРЕДМЕТ УГОВОРА

Члан 1.

Наручилац и Добављач су се сагласили да је предмет уговора:

Р.бр.	Врста производа Техничке спецификације	Јед. мере	Коли- чина	Цена по јед. мере (без ПДВ)
1.	БЛУЗА војничка маскирна М-93 оверени узорак, СОРС 8565/96, тканина СОРС 1043/97*	ком	3.500	2.888,00
2.	ПАНТАЛОНЕ војничке маскирне М-93 без улошка оверени узорак, СОРС 8568/96, тканина СОРС 1043/97*	ком	2.500	2.247,00
3.	КОШУЉА војничка маскирна М-85 оверени узорак, СОРС 7887, тканина СОРС 7823/95**	ком	4.000	1.558,00

НАПОМЕНА:

* - У стандарду СОРС 1043/97 тачка 5.2. став 2. се мења и гласи: "Елементи квалитета прописани тачкама 3.1.1., 3.3.1. и 3.4 (осим тачке 3.4.19.) проверавају се по стандардима наведеним у овим тачкама" и тачка 3.3.1. се допуњује следећим текстом "Толеранција за финоћу предива износи +/- 6%.

** - На тканини за кошуљу војничку М-85 (СОРС 7823/95) лабораторијски се проверавају параметри квалитета дефинисани следећим тачкама стандарда одбране: 3.3.1. (толеранција за финоћу предива је $\pm 6\%$), 3.4.2, 3.4.3 (прекидна сила), 3.4.5, 3.4.6, 3.4.7, 3.4.9, 3.4.10. и 3.4.15.

Произвођач наведених добара је ВИДРА доо Лебане.

Добављач се обавезује да за Наручиоца у складу са важећим прописима и овим уговором, испоручи добра по врсти, количини, цени, квалитету и роковима, да Наручилац - крајњи корисник наручиоца преузме и плати испоручено.

Ц Е Н А

Ч л а н 2.

Цене из члана 1. овог уговора односе се на испоручену јединицу мере и подразумевају испоруку у складиште крајњег примаоца.

Цене су без пореза на додату вредност и фиксне су, односно не могу се мењати до коначне реализације уговора.

Укупна вредност уговора без ПДВ-а износи **21.957.500,00 динара**, а укупна вредност уговора са обрачунатим ПДВ - ом **26.349.000,00 динара**.

КВАЛИТЕТ, УСЛОВИ ИЗРАДЕ И ОВЕРА УЗОРАКА

Ч л а н 3.

Добављач обезбеђује обезбеђује сав основни и помоћни репроматеријал и ситан прибор за израду уговорених добара.

Добављач је у обавези да изради добра која ће по боји, изгледу, равномерности површине и начину израде бити у складу са узорцима овереним од стране Одсека за ИнМС–ВТИ Жарково, а сви остали параметри квалитета морају да буду према СОРС-евима и напоменама наведеним у табели у члану 1. Уговора. Квалитет осталог помоћног репроматеријала треба да буде усаглашен са репроматеријалом уграђеним на овереним узорцима.

Одступања у квалитету су дозвољена само у оквиру задатих толеранција у датим СОРС-евима. Вандредни пријем добара се неће вршити по било ком основу.

Добављач мора да изврши оверу узорака за серијску производњу. Овера узорака се врши органолептички и она је бесплатна.

Добављач узорке добара из члана 1. Уговора може преузети на реверс у Одсеку за ИнМС–ВТИ Жарково. Преузети узорци служиће добављачу као смерница за израду сопствених узорака.

За оверу узорака добављач је дужан да достави од сваког уговореног добра по две јединице производа и атесте, декларације или неке друге одговарајуће документе из којих се може утврдити квалитет уграђених помоћних репроматеријала у готове производе.

Оверу узорака готових добара врши Одсек за ИнМС – ВТИ Жарково (контакт телефони: 011/2051-699, 2051-551). Овера узорака се врши на основу званичног захтева добављача који се доставља на адресу: Одсек за ИнМС Војнотехнички институт – Београд, Ратка Ресановића бр. 1. У захтеву добављач наводи датум достављања узорака, број уговора, назив и количину узорака.

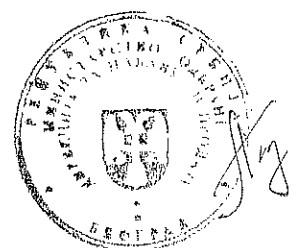
Рок за достављање узорака за добра из члана 1. Уговора на органолептичку оверу је 40 дана од дана потписивања уговора, с тим да је рок за оверу узорака, односно за обавештење о одбијању овере са разлозима одбијања највише 7 дана од дана достављања узорака. Уколико је овера узорака трајала дуже, а добављач је узорке доставио у предвиђеном року, Одсек за ИнМС дужан је да достави обавештење УОЛ, УСн и добављачу о броју дана кашњења при овери узорака и рок испоруке се продужава за тај број дана у кашњењу овере узорака. Уколико добављач не изврши оверу узорака у првом покушају даће му се накнадни рок од 15 дана за корекцију и достављање нових узорака на оверу. Уколико добављач ни у другом покушају не изврши оверу узорака, наручилац може покренути поступак за раскид уговора. Други покушај овере узорака не утиче на продужетак рока испоруке.

Добра се израђују према структури величинских бројева датим у прилогу Уговора.

КВАЛИТАТИВНИ И КВАНТИТАТИВНИ ПРИЈЕМ

Ч л а н 4.

Добављач преузима потпуну одговорност за квалитет израде уговорених добара и обавезује се да ће произведена добра у свему одговарати квалитету који је прописан у СОРС са напоменом наведеном у члану 1 Уговора, који су саставни део уговора, односно овереним узорцима за производњу.

Квалитативни пријем врши Војна контрола квалитета СМР МО (у даљем тексту ВКК).
За квалитативни пријем уговорених добара добављач је дужан да припреми целокупне уговорене количине по крајњим примаоцима.

Добављач је у обавези да благовремено обавести Војну контролу квалитета СМР МО, писано телефаксом на број **011/2505-880** или Е-mailом на адресу vykk@mod.gov.rs о припремљености добара, која су предмет уговора, за извршење пријема при чему наводи број уговора, место извршења пријема (искључиво у Републици Србији), количину и врсту добара која ће бити припремљена за пријем.

ВКК је у обавези да отпочне контролу квалитета добара у року од 5 радних дана од захтеваног дана за пријем. Један примерак захтева за квалитативни пријем добављач доставља и Управи за општу логистику у писаној форми телефаксом на број 011/3006-299. ВКК је дужна да изврши органолептички квалитативни пријем у року од 10 дана од захтеваног дана за пријем. Уколико ВКК из било којих разлога у датом року не изврши квалитативни пријем, ВКК о томе писаним путем обавештава добављача, УСн СМР МО и УОЛ СМР МО са образложењем кашњења, а добављачу се продужава рок испоруке за број дана кашњења.

Добављач се обавезује да проверавачу ВКК СМР МО, без надокнаде, обезбеди услове потребне за контролу квалитета предмета уговора, укључујући простор и услуге административног и техничког особља, телефонске везе и материјално обезбеђење радног простора.

Добављач има обавезу да приликом сваког квалитативног пријема стави на увид и располагање обједињени преглед уговорених и припремљених количина за испоруку, по врсти и количини добара. Пре отпочињања квалитативног пријема, добављач је у обавези да проверавачу квалитета ВКК омогући проверу да ли су припремљене количине у складу са уговореним. Обједињени преглед уговорених и примљених добара, оверен од стране проверавача квалитета ВКК СМР МО је саставни део Записника о пријему.

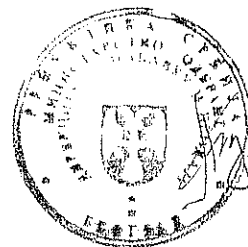
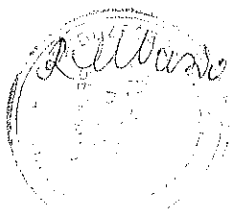
Добављач је обавезан да издвоји добра која су предмет уговора, од осталих добара намењених тржишту у посебну просторију или део магацинског простора. Прегледане и примљене количине добара, проверавач/и ВКК СМР МО видно обележава/ју са одговарајућим печатом.

Проверавач ВКК СМР МО извршиће узорковање свих добара, која су предмет уговора (за органолептички преглед и лабораторијско испитивање у I и II степену).

За добра из члана 1. Уговора, ВКК је у обавези да методом случајног узорковања издвоји и органолептички прегледа најмање 10% од припремљених добара за испоруку, а по слободној процени може узорковати и већи број комада.

Лабораторијски се проверава квалитет основне тканине из готовог производа.

На тканини за кошуљу војничку М-85 (СОРС 7823/95) лабораторијски се проверавају параметри квалитета дефинисани следећим тачкама стандарда одбране: 3.3.1. (толеранција

за финоћу предива је $\pm 6\%$), 3.4.2, 3.4.3 (прекидна сила), 3.4.5, 3.4.6, 3.4.7, 3.4.9, 3.4.10. и 3.4.15.

На тканини за блузу војничку маскирну М-93 и панталоне војничке маскирне М-93 лабораторијски се проверавају параметри квалитета дефинисани следећим тачкама стандарда одбране 3.1.1., 3.3.1. (толеранција за финоћу предива је $\pm 6\%$) и 3.4 (осим тачке 3.4.19.)

Број узоракa за лабораторијску проверу квалитета за добра из члана 1. Уговора одређује се према следећој табели:

Редни број	Укупна количина за испоруку појединачних добара (комада)	Број узоракa за испитивање у I степену	Број узоракa за испитивање у II степену (контраузорци)
1.	до 2000	1	1
2.	од 2001 до 4000	2	2

Добављач је у обавези да увећа број уговорених добара за број узоракa који се издваја за лабораторијску проверу (испитивања у првом и другом степену).

Проверавач/и сачињава/ју записник о извршеном органолептичком квалитативном пријему и уколико су добра условна у органолептичком погледу, сачињавају пропратни акт (у два примерка) за лабораторијску проверу квалитета.

Ако ВКК приликом органолептичког пријема готових добара уочи недостатке и наложи њихово отклањање и ако се приликом поновљеног органолептичког квалитативног пријема уоче исти или нови недостаци, та количина готових добара се добављачу ставља на располагање и њен пријем се више неће разматрати нити вршити.

Уколико добављач није сагласан са налазом проверавача при органолептичком квалитативном пријему може захтевати поновни комисијски органолептички квалитативни пријем. Исти врши мешовита комисија коју сачињавају два члана добављача, два члана наручиоца и један неутрални члан (стручно лице из те области), које споразумно одређују наручилац и добављач. Комисија има задатак да потврди или демантује првобитни налаз органолептичког квалитативног пријема проверавача и не може да доноси било какве одлуке које су у супротности са Уговором. Трошкове поновљеног комисијског пријема сноси добављач.

ВКК одређује лабораторију за испитивање квалитета производа. Лабораторијско испитивање квалитета готовог производа се врши у акредитованим лабораторијама или сопственим лабораторијама о трошку добављача.

Добављач преузима на чување контраузорке добара до суперанализе или истека гарантног рока.

Транспорт узоракa на лабораторијску анализу и суперанализу извршиће добављач о свом трошку.

У случајевима кад нека од уговорних страна (за наручиоца – ВКК СМР МО) није сагласна са налазима лабораторије у I степену, уговорне стране (за наручиоца - ВКК СМР МО) ће споразумно ангажовати независну акредитовану лабораторију.

Резултати суперанализе су коначни, а трошкове ангажовања лабораторије за суперанализу сносиће страна која је исту захтевала.

Налаз мешовите комисије и лабораторије која је вршила суперанализу је коначан за обе стране.

Након добијања извештаја о лабораторијском испитивању, надлежни орган Војне контроле квалитета доноси решење о пријему, односно одбијању уговорених добара са разлозима одбијања. Решење се доноси у року од 5 радних дана од датума када је лабораторијска анализа заведена у деловодни протокол ВКК СМР МО. Уколико се решење не донесе у назначеном року, ВКК о томе писаним путем обавештава добављача и УОЛ са образложењем кашњења, а добављачу се продужава рок испоруке за број дана кашњења.

Један примерак решења (за добра из члана 1. Уговора) и записника о пријему/одбијању добара које је донела ВКК обавезно се доставља УОЛ ради праћења реализације Уговора.

Забрањује се испорука добара пре добијања Решења о пријему уговорених добара од стране надлежног проверавача ВКК СМР МО. Добављач је дужан да сваком крајњем примаоцу, уз отпремницу, достави оригинал Решење (за добра из члана 1. Уговора) и записник о квалитативном пријему.

Уколико дође до дефинитивног одбијања појединих партија или њихових делова, добављач је дужан да у току даље реализације уговора та добра видно обележи, обезбеди од неовлашћене употребе, онемогући њихову испоруку и на захтев ВКК покаже те количине добара.

Квантитативни пријем врши комисија или лице које одреди крајњи прималац. Квантитативни пријем (утврђивање присуства печата ВКК СМР МО, бројање, мерење и појединачни преглед сваког паковања) врши се у складишту крајњег примаоца наручиоца о чему се сачињава и комисијски записник о квалитативном и квантитативном пријему.

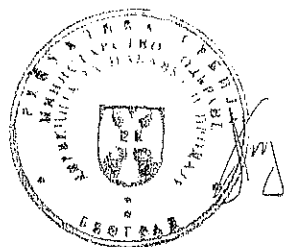
Рок за отклањање недостатака у квалитету и квантитету приликом пријема је **15** дана од дана сачињавања Записника о недостацима.

ГАРАНЦИЈА И РЕКЛАМАЦИЈА

Ч л а н 5.

У случају да се на месту пријема констатује одступање у количини и оштећења на испорученим добрима, крајњи прималац наручиоца је дужан да сачини записник који ће потписати овлашћени представник добављача и тиме потврдити утврђене недостатке.

Приговор у погледу количине, оштећења и других недостатака, крајњи прималац наручиоца доставља у року од 72 сата добављачу путем телефона, што потврђује путем телефакса или препорученим писмом.

Рок за отклањање недостатака у квалитету и квантитету приликом пријема је 15 дана од дана сачињавања Записника о недостацима.

Крајњи примаоци наручиоца ће у случају евентуалних недостатака у квалитету и очигледних грешака као и накнадног испољавања скривених мана (све оно што није било могуће утврдити у редовном поступку контроле квалитета) или рекламације било које врсте у почетној фази употребе добара и у периоду гарантног рока за сваки утврђени недостатак упознати добављача и Војну контролу квалитета СМР МО, о чему ће сачинити комисијски записник који ће достави добављачу са захтевом за поправку/замену производа код којих је дошло до одступања у квалитету. Добављач је у обавези да о свом трошку у року од 20 дана од добијања писаног захтева, отклони недостатке, односно да испоручи друга условна добра и да о томе обавести Војну контролу квалитета СМР МО. Уколико добављач није у могућности да отклони недостатке, односно да испоручи нова добра, комисија наручиоца ће извршити процену штете коју је добављач у обавези да надокнади наручиоцу.

Код решавања рекламације наручилац може захтевати суперанализу контра узорака или узорковање нових узорка из складишта наручиоца.

Гарантни рок за уговорена добра је 24 месеца од дана испоруке добара у складиште крајњег примаоца.

МЕСТО, РОК И НАЧИН ИСПОРУКЕ

Ч л а н 6.

Добављач се обавезује да испоруку предметних добара изврши у року од 150 дана од дана потписивања уговора.

Испоруку уговорених добара до крајњих примаоца врши добављач сопственим превозом и о свом трошку. Врсту превоза одређује добављач.

Испорука се сматра извршеном даном предаје добара примаоцу, што се доказује отпремницом коју је потписало лице или комисија за пријем крајњег примаоца.

Добављач је у обавези да најави испоруку уговорених добара најмање 3 (три) дана пре испоруке и то телефоном и у писаном облику путем телефакса.

Место испоруке, лица за контакт, контакт телефон:

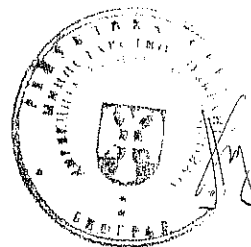
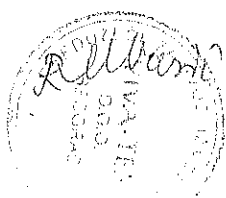
- ВП 2977 Београд, мајор Здравко Дураковић, 011/3006-305 или 011/3006-146,
- ВП 2079-4 Ниш, поручник Марко Цветковић, 018/508-716 или 064-8874-289,
- ВП 2078-5 Младеновац, капетан Велимир Јовановић, 064-8329-841.

Наручилац задржава право измене диспозиције – места испоруке и количину по месту испоруке, с тим да су укупно уговорене количине непроменљиве.

П Л А Ћ А Њ Е

Ч л а н 7.

Исплату испоручених добара из члана 1. овог уговора врше крајњи примаоци на терет КШ „953“ конто 4261, у року од 30 дана од дана испоруке у складиште крајњег примаоца.

Добављач је дужан да одмах, а најкасније 7 дана по испоруци добара достави крајњем примаоцу исплатну документацију, коју чине следећа **оригинална** документа:

- рачун за исплату, у два примерка,
- отпремница потписана од стране примаоца добара,
- решење ВКК о пријему,
- записник о квалитативном пријему добара;

а Дирекцији за набавку и продају Управе за снабдевање СМР МО један примерак рачуна и отпремнице са напоменом "ЗА ЕВИДЕНЦИЈУ".

Уколико Добављач не достави крајњем примаоцу исплатну документацију у року из претходног става, рок плаћања се продужава за онолико дана колико је Добављач каснио са достављањем исплатне документације.

Уколико је дошло до кашњења у испоруци добара из разлога наведених у члану 3. и члану 4. уговора, добављач је дужан да то документује достављањем уз рачун и копије потврде о кашњењу добијене од Одсека за ИнМС - ВТИ, односно Војне контроле квалитета СМР МО. За број дана кашњења по овом основу неће се обрачунавати и наплаћивати уговорна казна.

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

Ч л а н 8.

Порез на додату вредност се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. Гласник РС“ број 84, 86/04, 61/05, 61/07 и 93/12).

АМБАЛАЖА И НАЧИН ПАКОВАЊА

Ч л а н 9.

Добра из члана 1. овог уговора се испоручују у амбалажи добављача која се не враћа и не плаћа посебно.

Добра из члана 1. овог уговора се пакују по 5 комада истог величинског броја у провидне кесе, а затим у петослојну картонску кутију димензије 570 mm x 380 mm x 320 mm.

Амбалажне-транспортне кутије затварају се по отворима квалитетном лепљивом траком, која обухвата цео обим кутије (по дужини и висини) и искључиво је из једног дела.

Амбалажне-транспортне кутије се шинују најмање два пута.

На ужој страни транспортне амбалажне-кутије, у горњем десном углу лепи се папирна етикета формата А5 која садржи следеће податке:

- назив и место добављача/произвођача,
- број уговора,
- назив добра,
- број СОРС,
- количину,
- величински број,
- просечну бруто масу кутије и
- година производње.

Транспортне-амбалажне кутије морају бити нове и не смеју садржати било какве додатне штампане или писане натписе, етикете и сл.

КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Ч л а н 10.

Уколико добављач не изврши испоруку добара у уговореном року дужан је да наручиоцу плати уговорну казну у висини од 2‰ (промила) од укупне вредности добара са ПДВ-ом испоручених са закашњењем, за сваки дан закашњења.

Уговорна казна може бити највише 5% од укупне вредности добара са ПДВ-ом испоручених са закашњењем.

Наплату уговорне казне врши Наручилац одбијањем од рачуна при исплати добара испоручених са закашњењем и то без претходног обавештења.

Ако добављач не изврши у било ком проценту, било коју уговорну обавезу, једнострано раскине уговор, закасни са испоруком добара преко рока који је покривен напред наведеним казним одредбама, наручилац (по образложеном захтеву покретача набавке, а у складу са овим уговором), без сагласности добављача, има право да депоновани инструмент обезбеђења извршења уговорних обавеза, меницу, поднесе на наплату Банци код које има отворен текући рачун, на износ од 10 % од укупне вредности уговора без ПДВ-а (односно 15% укупне вредности уговора без ПДВ-а уколико је дужник добио негативну референцу за јавну набавку која није истоврсна са предметом ове јавне набавке).

Наручилац има право да једнострано раскине уговор уколико добављач не изврши уговорне обавезе, закасни са испоруком добара преко рока који је покривен напред наведеним казним одредбама, а депоновани инструмент обезбеђења извршења уговорних обавеза, меницу, поднесе на наплату Банци код које има отворен текући рачун, на износ од 10 % од укупне вредности уговора без ПДВ-а (односно 15% укупне вредности уговора без ПДВ-а уколико је дужник добио негативну референцу за јавну набавку која није истоврсна са предметом ове јавне набавке).

РЕШАВАЊЕ СПОРОВА

Ч л а н 11.

Уговорне стране су се сагласиле да евентуалне спорове, поводом овог уговора, решавају споразумно.

У случају да се не постигне сагласност о спорним питањима за решавање спорова надлежан је Привредни суд у Београду.

ИЗМЕНА, ДОПУНА И РАСКИД УГОВОРА

Ч л а н 12.

Овај уговор може бити измењен или допуњен, односно споразумно раскинут, у истој форми сагласношћу уговорних страна.

Наручилац задржава право да једнострано раскине уговор из разлога наведених у члану 10. став 5. овог уговора.

ТАЈНОСТ ПОДАТАКА

Ч л а н 13.

Уговорне стране дужне су да се придржавају Закона о тајности података ("Сл. гласник РС", бр 104/09) и Уредбе о критеријумима за утврђивање података за одбрану земље који се морају чувати као државна или службена тајна и о утврђивању задатака и послова од посебног значаја за одбрану земље које треба штитити применом посебних мера безбедности ("Сл. лист СРЈ" бр. 54/94 и "Сл. гласник РС " бр. 88/2009 и 111/2009) и Уредбе о посебним мерама заштите тајних података које се односе на утврђивање испуњености организационих и техничких услова по основу уговорног односа ("Сл. гласник РС " бр. 63/2013).

ОСТАЛЕ ОДРЕДБЕ

Ч л а н 14.

За све што није изричито прецизирано овим уговором примењују се одредбе Закона о облигационим односима ("Сл. СФРЈ" бр. 29/78, 39/85, 45/89, 57/89, и "Сл. СРЈ" бр. 31/93, 22/99 и 44/99).

Уговор је састављен у три истоветна примерка, по један примерак за сваку уговорну страну, а један примерак за потребе Војне контроле квалитета.

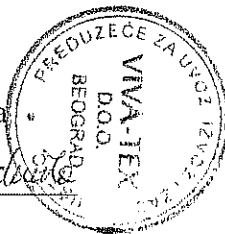
Наручилац задржава право да уговор умножи и изводно достави у потребном броју својим крајњим корисницима.

Уговор је потписан дана 29. 04. 2014. године.

ДОБАВЉАЧ:

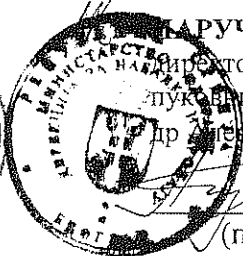
Михаиловић-Васић Радмила

Mihailović-Vasić Radmila
(потпис и печат)

НАРУЧИЛАЦ:

Директор
Пукотник
Др Александар Буквић, дипл.инж.

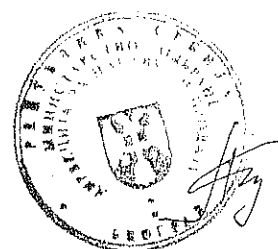

Прилог

ТЕХНИЧКЕ СПЕЦИФИКАЦИЈЕ И ПРЕГЛЕД ВЕЛИЧИНСКИХ БРОЈЕВА

ВРСТЕ И КОЛИЧИНЕ ДОБАРА СА ДИСПОЗИЦИЈОМ:

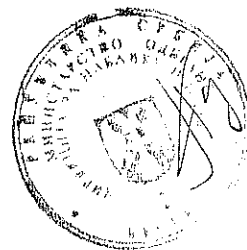
Ред.бр.	Предмет набавке	Јед. мере	Количина	ПРИМАЛАЦ		
				ВОЈНА АКАДЕМИЈА	ВП 2078-5 МЛАДЕНОВАЦ	ВП 2079-4 НИШ
1	2	3	4	5	6	7
1	БЛУЗА војничка маскирна М-93	КОМ	3.500	500	1500	1500
2	ПАНТАЛОНЕ војничке маскирне М-93 без улошка	КОМ	2.500	500	1000	1000
3	КОШУЉА војничка маскирна М-85	КОМ	4.000	1000	1500	1500

СТРУКТУРА ВЕЛИЧИНСКИХ БРОЈЕВА ЗА УКУПНЕ КОЛИЧИНЕ ДОБАРА:

Ред бр.	НАЗИВ ДОБРА	Јед. мере	ВЕЛИЧИНСКИ БРОЈЕВИ												Укупно	
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	11,5		12
1	БЛУЗА војничка маскирна М-93	ком	30	60	170	210	330	390	500	480	480	390	330	0	130	3500
2	ПАНТАЛОНЕ војничке маскирне М-93, без улошка	ком	30	50	130	150	250	270	360	330	340	270	230	80	10	2500

Ред бр.	НАЗИВ ДОБРА	Јед. мере	ВЕЛИЧИНСКИ БРОЈЕВИ										Укупно			
			36	37	38	39	40	41	42	43	44	45		46	47	48
1	КОШУЉА војничка маскирна М-85	ком	130	220	220	240	310	390	670	670	560	390	150	50	0	4000

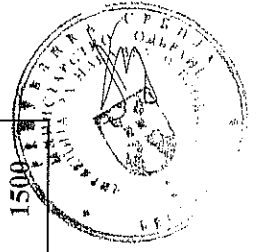

Reli Miron

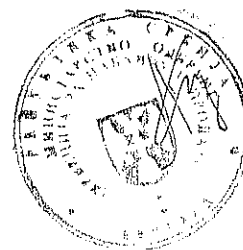
СТРУКТУРА ВЕЛИЧИНСКИХ БРОЈЕВА ПО МЕСТИМА ИСПОРУКЕ:

СТРУКТУРА ВЕЛИЧИНСКИХ БРОЈЕВА ЗА МЕСТО ИСПОРУКЕ ВОЈНА АКАДЕМИЈА																
Ред бр.	НАЗИВ ДОБРА	Јед. мере	ВЕЛИЧИНСКИ БРОЈЕВИ												Укупно	
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	11,5		12
1	БЛУЗА војничка маскирна М-93	ком	30	30	50	30	30	90	30	80	30	60	30	0	10	500
2	ПАНТАЛОНЕ војничке маскирне М-93, без улошка	ком	30	30	50	30	30	90	30	80	30	60	30	0	10	500
Ред бр.	НАЗИВ ДОБРА	Јед. мере	ВЕЛИЧИНСКИ БРОЈЕВИ												Укупно	
			36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47		48
1	КОШУЉА војничка маскирна М-85	ком	100	100	100	60	100	60	160	100	80	60	60	20	0	1000

СТРУКТУРА ВЕЛИЧИНСКИХ БРОЈЕВА ЗА МЕСТО ИСПОРУКЕ ВП 2078-5 МЛАДЕНОВАЦ																
Ред бр.	НАЗИВ ДОБРА	Јед. мере	ВЕЛИЧИНСКИ БРОЈЕВИ												Укупно	
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	11,5		12
1	БЛУЗА војничка маскирна М-93	ком	0	15	60	90	120	180	210	225	210	180	150	0	60	1500
2	ПАНТАЛОНЕ војничке маскирне М-93, без улошка	ком	0	10	40	60	80	120	140	150	140	120	100	40		1000
Ред бр.	НАЗИВ ДОБРА	Јед. мере	ВЕЛИЧИНСКИ БРОЈЕВИ												Укупно	
			36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47		48
1	КОШУЉА војничка маскирна М-85	ком	15	60	60	90	105	165	255	285	240	165	45	15		1500

СТРУКТУРА ВЕЛИЧИНСКИХ БРОЈЕВА ЗА МЕСТО ИСПОРУКЕ ВП 2079-4 НИШ																		
Ред бр.	НАЗИВ ДОБРА	Јед. мере	ВЕЛИЧИНСКИ БРОЈЕВИ												Укупно			
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	11,5		12		
1	БЛУЗА војничка маскирна М-93	ком	0	15	60	90	120	180	210	225	210	180	150	0	60	1500		
2	ПАНТАЛОНЕ војничке маскирне М-93, без улошка	ком	0	10	40	60	80	120	140	150	140	120	100	40		1000		
Ред бр.	НАЗИВ ДОБРА	Јед. мере	ВЕЛИЧИНСКИ БРОЈЕВИ												Укупно			
			36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47		48		
1	КОШУЉА војничка маскирна М-85	ком	15	60	60	90	105	165	255	285	240	165	45	15		1500		

STANDARD ODBRANE	BLUZA VOJNIČKA MASKIRNA M-93		SNO 8565/96																
Obavezna primena od			4370																
Deskriptori: Odeća vojna			ODBRANA Službena tajna Interno																
S A D R Ž A J <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th></th> <th style="text-align: right;">Strana</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. PREDMET STANDARDA</td> <td style="text-align: right;">2</td> </tr> <tr> <td>2. PRIMENA STANDARDA</td> <td style="text-align: right;">2</td> </tr> <tr> <td>3. KVALITET MATERIJALA</td> <td style="text-align: right;">2</td> </tr> <tr> <td>4. OBLIK, NAČIN IZRADE I MERE</td> <td style="text-align: right;">3</td> </tr> <tr> <td>5. OZNAČAVANJE, PAKOVANJE I NAČIN ČUVANJA</td> <td style="text-align: right;">6</td> </tr> <tr> <td>6. PROVERAVANJE KVALITETA</td> <td style="text-align: right;">7</td> </tr> <tr> <td>7. VEZA SA DRUGIM STANDARDIMA</td> <td style="text-align: right;">7</td> </tr> </tbody> </table>					Strana	1. PREDMET STANDARDA	2	2. PRIMENA STANDARDA	2	3. KVALITET MATERIJALA	2	4. OBLIK, NAČIN IZRADE I MERE	3	5. OZNAČAVANJE, PAKOVANJE I NAČIN ČUVANJA	6	6. PROVERAVANJE KVALITETA	7	7. VEZA SA DRUGIM STANDARDIMA	7
	Strana																		
1. PREDMET STANDARDA	2																		
2. PRIMENA STANDARDA	2																		
3. KVALITET MATERIJALA	2																		
4. OBLIK, NAČIN IZRADE I MERE	3																		
5. OZNAČAVANJE, PAKOVANJE I NAČIN ČUVANJA	6																		
6. PROVERAVANJE KVALITETA	7																		
7. VEZA SA DRUGIM STANDARDIMA	7																		
I izdanje	ODELJENJE ZA STANDARDIZACIJU, METROLOGIJU I NOMENKLATURU U VJ.		KoV Izmena broj:																

Preštampanje u celosti ili delovima samo uz odobrenje Odeljenja za SHH u VJ

1 PREDMET STANDARDA

Ovim standardom propisuje se kvalitet materijala, oblik, način izrade, mere, označavanje, pakovanje, način čuvanja i proveravanje kvaliteta bluza vojničke maskirne M-93 (u daljem tekstu: bluza).

2 PRIMENA STANDARDA

Ovaj standard se primenjuje za proizvodnju, kontrolu kvaliteta i prijem bluza u serijskoj proizvodnji.

3 KVALITET MATERIJALA

3.1 Bluza se konfekcionira od tkanine za vojničko odelo prema SNO 1043/95

3.2 U proizvodnji bluze koriste se sledeći pomoćni repromaterijali:

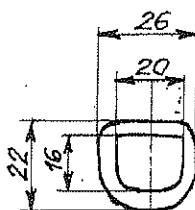
Red. br.	Naziv materijala	Standard po kome se proizvodi	Mesto ugradnje
1	2	3	4
1.	Konac pamučno-sintetički finoće 12,5x3 tex tamnozelene boje i	SNO 0214/89	za šivenje
2.	finoće 12,5x2 tex tamnozelene boje		za endlanje (opšivanje)
3.	Patent zatvarač (rajsfešlusa), deljiv sa plastičnom spojnicom i automatskim ključem SPZ-6, K-A2 tamnozelene boje	SNO 7544/91	za zatvaranje bluze
4.	Dugmad od plastične mase sa četiri rupice tamnozelene boje Ø 20 mm i	SNO 8322/92	za zakopčavanje bluze
5.	Ø 15 mm		za zakopčavanje kapuljače, rukava, epolet i džepova
6.	Elastična traka (lastiž) širine 2 cm bele boje		za pritezanje u struku
7.	Traka sintetička (vešalica) širine 5 mm, tamnozelene boje	SNO 6070/84	za vešalicu bluze
8.	Gajtan sintetički Ø 3 mm, tamnozelene boje		za uvlačenje u porub

1	2	3	4
9.	Čičak traka širine 4 cm tamnozeleno boje	SNO 8321/91	za fiksiranje letvice za oznaku čina
10.	Etiketa za označavanje	SNO 8319/92	za označavanje bluže
11.	Metalna polualka	Kvalitet prema tački 3.2.1 ovog standarda	ušiva se iznad gornjih džepova

3.2.1 Kvalitet metalne polualke

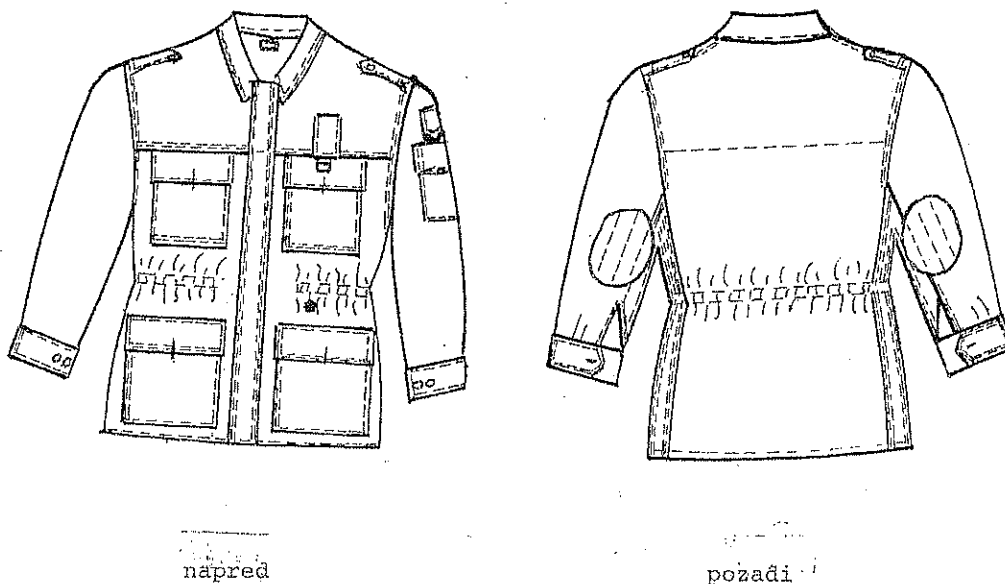
Metalna polualka izradjena je od nerđjajućeg čelika, bručana. Izgled i dimenzije prema slici 1.

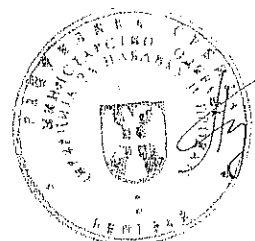
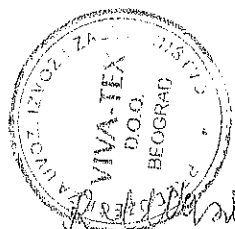
Slika 1

4 OBLIK, NAČIN IZRADE I MERE

4.1 Oblik bluže je prema slici 2

Slika 2

4.2 Način izrade

Bluza se kroji po osnovnim nitima tkanine. Pri krojenju nisu dozvoljeni nikakvi nastavci.

4.2.1 Način šivenja

Za šivenje bluze koriste se zrnasti igleni ubodi, gustine 7 do 9 na 2 cm, a kod ukrasnih štepova (iberštepa) 7 do 8 na 2 cm. Počeci i završeci štepova učvršćuju se povratnim mašinskim štepom. Svi sastavni šavovi su širine 1 cm, izuzev šavova koji se naštepavaju (iberštepuju) čija je širina 0,5 cm.

4.2.1.1 Džepovi

U predelu grudi i bokova našivena su po dva džepa sa preklopima harmonika kroja, dubina nabora (falte) 2,5 cm. Prednja strana džepova je zaštepana. Poklopac je od dvostruke tkanine, po ivici naštepan širinom 2 mm a zatim štepom 5 mm, ispod je ugrađen podlistak od dvostruke tkanine kraći od poklopca 10 mm. Na sredini je urađena ringla a na rastojanju 3,5 cm do 4 cm od krajeva podlista otvorene su dve rupice. Na gornjim džepovima poklopac se ušiva 1,5 cm iznad džepa u grudnom šavu. Na sredini poklopca, u šavu ušiva se gajka od duple tkanine za polualku. Džep na desnom rukavu je iste konstrukcije kao gornji džepovi. U predelu bokova su džepovi iste konstrukcije kao gornji samo su različitih dimenzija. Dimenzije džepova prikazane su na slici 3.

Unutrašnji džepovi

Na desnoj prednjici sa unutrašnje strane u nivou bokova ušiven je džep od osnovne tkanine dimenzija 18 cm x 18 cm koji se kopča dugmetom. Na levoj prednjici sa unutrašnje strane od osnovne tkanine ušiven je kesasti džep za prvi zavoј dimenzija 12 cm x 12 cm, koji se kopča dugmetom i sponom od vešalice dužine 9 cm.

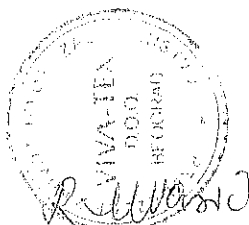
4.2.1.2 Letvica za oznaku čina

Letvica je od jednostruke tkanine podavijena sa sve četiri strane i proštepana šavom 4 mm do 5 mm.

Muški i ženski deo čičak trake užij je od letvice za 4 mm do 5 mm. Ženski deo se ušiva za bluzu a muški za naličje letvice.

4.2.1.3 Kragna

Kragna je od dvostruke tkanine po ivici naštepana ukrasnim duplim štepom. Na sredini vratnog dela kragne ušiva se propisana etiketa i vešalica. Na levom kraju sa lica našivena je spona oblika i dimenzija prema slici 3, koja služi za kopčanje kada se kragna nosi podignuto.

Ispod kragne ušiveno je na jednakom rastojanju pet dugmadi $\varnothing$ 15 mm prema rupicama na kapuljači od vetrovke za kopčanje kapuljače (kapuljača od vetrovke može se po potrebi nositi na bluzi).

4.2.1.4 Zatvaranje bluže

Bluza se zatvara patent zatvaračem (rajsfešlusom) i kopča dugmadima. Na levi prednji deo našiva se letvica od dvostruke tkanine širine 6 cm, proštepata duplim ukrasnim štepom. U gornjem delu našivena je odmah ispod kragne a u donjem delu je ravna sa dužinom bluže. Po celoj dužini letvice za 10 mm uži ušiva se podlistak od dvostruke tkanine na kome je otvoreno četiri rupica dužine 2 cm, prva je ~~2 cm~~ 3 cm od početka a ostale su ravnomerno rasporedjene. Podlistak se ringlom spaja za letvicu na sredini između otvora rupica.

4.2.1.5 Epolete

Po sredini ramena postavljene su epolete (naramenice), koje se sa ramene strane ušivaju u orukavlje, a kopljasti deo kopča se dugmetom $\varnothing$ 15 mm oblika i dimenzija prema slici 3.

4.2.1.6 Zadnji deo (leđja)

Leđja su iskrojena iz jednog deła. U predelu satle sa unutrašnje strane našiva se postava od osnovne tkanine dužine 22 cm do 24 cm zavisno od veličine.

U predelu struka urađjen je kanal širine 3 cm za uvlačenje lastiža.

Bluza je porubljena na dužinu porubom širine 2,5 cm u koji se uvlači gajtan $\varnothing$ 3 mm. Krajevi gajtana fiksiraju se zakopčavanjem dugmadima.

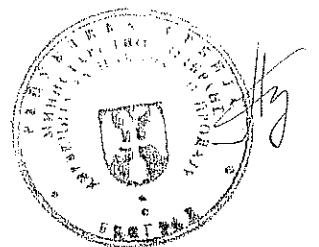
4.2.1.7 Rukavi

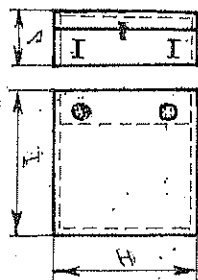
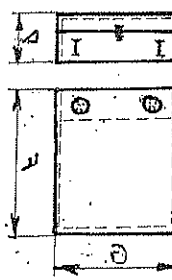
Rukavi bluže krojeni su iz jednog dela, zakopčavaju se na krajevima manžetnom (sponom) oblika i dimenzija prema slici 3.

Na laktovima ušiva se ovalno ojačanje dimenzija prema tabeli 1 od dvostruke tkanine proštepato štepovima na rastojanju od 6 cm.

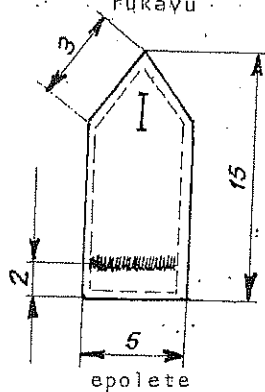
Na levom rukavu ušiva se znak Vojske Jugoslavije prema slici 3.

Celom dužinom od kraja bluže do kraja rukava naštepava se duplim ukrasnim štepovima umetak širine 9 cm. Ispod pazuha mašinskim putem otvorene su tri rupice (otvora za ventilaciju).

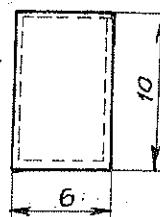
gornji džepovi i džep na
rukavu

gornji džepovi

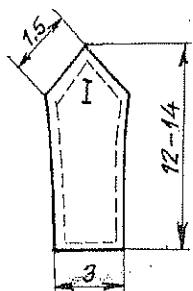
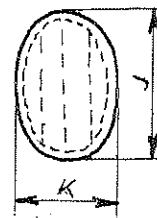

epolette

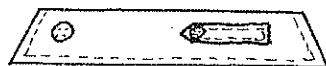
*promena
flop i slik*

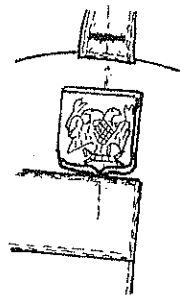
letvica za oznaku čina

letvica za pritezanje kragne
(okovratnika)

ojačanje na laktovima

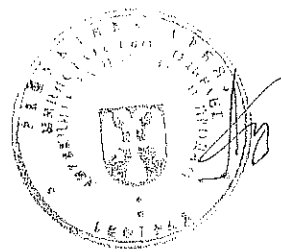

naličje kragne

oznaka pripadnosti VJ

Slika 3

MERE UŽA WOJNICKIH MASKIRNIH M-93 U OTOVOM STANJU

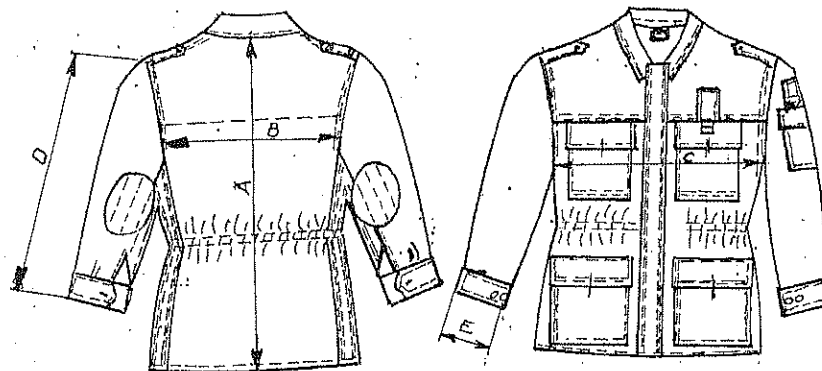
Tabela 1

Red. br.	NAZIV MERA	Oznaka na slici	V E L I Č I N E											Dozvoljeno odstupanje ± cm
			1(44)	2(46)	3(46)	4(48)	5(48)	6(50)	7(50)	8(52)	9(52)	10(54)	11(54)	
			160	166	172	178	184	190						
1.	Visina uzrasta		88	92	96	100	104	108	112					
2.	Obim grudí		70	70	72	75	78	81	84					
3.	Dužina ledja od ovratnika do kraja	A	45	46,5	48	50	51	53	54					1
4.	Širina ledja od šava do šava ušivenog rukava	B	58	60	62	64	66	68	70					0,5
5.	Širina bluže u zakopčanom stanju u visini orukavlja	C	59	60	62	64	66	68	70					1
6.	Dužina rukava u paru	D	14	14	15	15	16	16	17					0,5
7.	Širina rukava na otvoru u paru	E	17	17	17	17	18	18	19					0,3
8.	Dužina gornjeg džepa i džepa na rukavu	F	15	15	15	16	16	17	17					0,3
9.	Širina gornjeg džepa i džepa na rukavu	G	18	18	18	19	19	20	20					0,3
10.	Širina donjeg džepa	H	19	19	19	20	20	21	21					0,3
11.	Dužina donjeg džepa	I	19	19	19	20	20	21	21					0,3
12.	Dužina ojačanja na rukavu	J	18	18	18	18	18	18	18					0,5
13.	Širina ojačanja na rukavu	K	0,5	0,5	2	5	20	40	10					2
14.	Procenat izrade													

* Ugovorom se može odrediti i drugi odnos procenta izrade po veličinama.

4.3 Mere

4.3.1 Bluza se proizvodi u 12 veličina prema tabeli mera 1. Kontrola dimenzija je prema slici 4.

Slika 4

5. OZNAČAVANJE, PAKOVANJE I NAČIN ČUVANJA

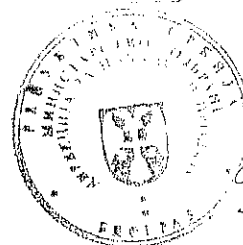
5.1 Označavanje

Svaka bluza mora imati etiketu. Sadržaj etikete mora biti postojan nakon 10 pranja ili 10 hemijskih čišćenja prema SNO 8319.

Etiketa se ušiva na propisanom mestu.

5.2 Pakovanje.

Bluze iste veličine pakuju se u providne kese a zatim u kartonske kutije, od petoslojne valovite lepenke kvaliteta K2Š dimenzija 570 mm x 380 mm x 320 mm. Kutije se zatvaraju lep-ljivom trakom i šinuju najmanje jedanputa po dužini i dva puta po širini.

5.2.1. Označavanje kutija

Na bočnoj strani u gornjem desnom uglu lepi se papirnata etiketa formata A5 sa sledećim podacima:

- naziv i mesto proizvođača,
- nomenklaturni broj,
- naziv proizvoda,
- broj komada.

5.3 Način čuvanja

Upakovane bluze čuvaju se u suvim prostorijama bez uticaja sunca sa relativnom vlagom $65 \pm 5\%$ i temperaturom $20 \pm 2^\circ\text{C}$.

6. PROVERAVANJE KVALITETA

6.1 Organoleptička kontrola kvaliteta

6.1.1 Organoleptička kontrola kvaliteta obavlja se na osnovu standarda i overenog uzorka.

Od prijavljene količine kontroliše se 10%. Ako kvalitet odstupa od standarda ili overenog uzorka kontrola se proširuje još na 20% od prijavljene količine.

6.1.2 Laboratorijska kontrola kvaliteta

Kontrolni organ pre pristupanja organoleptičkom pregledu bluza mora imati dokument (rešenje) o uslovnosti ugrađene osnovne tkanine i pomoćnih repromaterijala.

7. VEZA SA DRUGIM STANDARDIMA

SNO 11043/95	Tkanina za vojničko odelo.
SNO 0214/88	Konci za šivenje.
SNO 7544/91	Patent zatvarači, spiralni, plastični
SNO 8322/92	Dugmad
SNO 8321/91	Čičak traka
SNO 6070/84	Pozamanterijski proizvodi
SNO 8319/92	Etikete za označavanje.

Standardi ili njihovi delovi na koje se ovaj SNO poziva imaju istu važnost u njihovoj primeni. Navedena izdanja su važila u vreme izdavanja ovog standarda, a kada se on primenjuje koriste se najnovija izdanja navedenih standarda.

STANDARD ODBRANE	PANTALONE VOJNIČKE MASKIRNE -M-93	SNO 8568/96														
Obavezna primena od		4370														
Deskriptori: Odeća vojna		ODBRANA Službena tajna Interno														
S A D R Ž A J Strana <table> <tr> <td>1. PREDMET STANDARDA</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>2. PRIMENA STANDARDA</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>3. KVALITET MATERIJALA</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>4. OBLIK, NAČIN IZRADA I MERE</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>5. OZNAČAVANJE, PAKOVANJE I NAČIN ČUVANJA</td> <td>8</td> </tr> <tr> <td>6. PROVERAVANJE KVALITETA</td> <td>8</td> </tr> <tr> <td>7. VEZA SA DRUGIM STANDARDIMA</td> <td>9</td> </tr> </table>			1. PREDMET STANDARDA	2	2. PRIMENA STANDARDA	2	3. KVALITET MATERIJALA	2	4. OBLIK, NAČIN IZRADA I MERE	3	5. OZNAČAVANJE, PAKOVANJE I NAČIN ČUVANJA	8	6. PROVERAVANJE KVALITETA	8	7. VEZA SA DRUGIM STANDARDIMA	9
1. PREDMET STANDARDA	2															
2. PRIMENA STANDARDA	2															
3. KVALITET MATERIJALA	2															
4. OBLIK, NAČIN IZRADA I MERE	3															
5. OZNAČAVANJE, PAKOVANJE I NAČIN ČUVANJA	8															
6. PROVERAVANJE KVALITETA	8															
7. VEZA SA DRUGIM STANDARDIMA	9															
I izdanje	ODELJENJE ZA STANDARDIZACIJU, METROLO- GIJU I NOMENKLATURU U VJ	Kov														
		Izmena broj:														

Preštampavanje u celosti ili delovima samo uz odobrenje Odeljenja za SHH u VJ

1. PREDMET STANDARDA

Ovim standardom propisuje se kvalitet materijala, oblik, način izrade, ~~mere, označavanje~~, pakovanje, način čuvanja i proveravanje kvaliteta pantalona vojničkih maskirnih M-93 (u daljem tekstu: pantalone).

2. PRIMENA STANDARDA

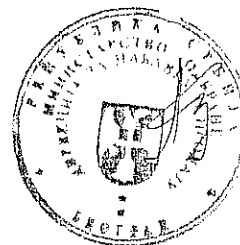
Ovaj standard se primenjuje za proizvodnju, kontrolu kvaliteta i prijem pantalona u serijskoj proizvodnji.

3. KVALITET MATERIJALA

3.1 Pantalone se konfekcioniraju od tkanine za vojničko odelo prema SNO 1043/95.

3.2 U proizvodnji pantalona ugrađuju se sledeći pomoćni reprod materijali:

Red. br.	NAZIV MATERIJALA	Standard po kome se proizvodi	Mesto ugradnje
1	2	3	4
1.	Pletenina šarmez za džepovinu M-80 tamnozelene boje	SNO 1042/87	za džepovinu i paspuliranje uloška (ajnfasonanje)
2.	Pojasnica sintetička širine 5cm tamnozelene boje	SNO 6070/84	za postavljanje pojasa
3.	Gajtan sintetički Ø 3 mm tamnozelene boje		za uvlačenje u nogavice
4.	Konac pamučno-sintetički tamnozelene boje finoće 12,5x3 tex i	SNO 214/88	za šivenje
5.	finoće 12,5x2 tex		za endlanje (opšivanje)
6.	Patent zatvarač (rajsferšlus) nedeljiv sa automatskim ključem	SNO 7544/91	za zatvaranje šlica
7.	Dugmad od plastične mase sa 4 rupice Ø 15 mm tamnozelene boje	SNO 8322/92	za kopčanje uloška i džepova
8.	Etiketa za označavanje	SNO 8319/92	za označavanje pantalona i uloška
9.	Prošivena plastika	po tački 3.2.1 ovog standarda	za uložak
10.	Dugme od plastične mase sa 4 rupice Ø 20 mm tamnozelene boje	SNO 8322/92	za kopčanje pojasa

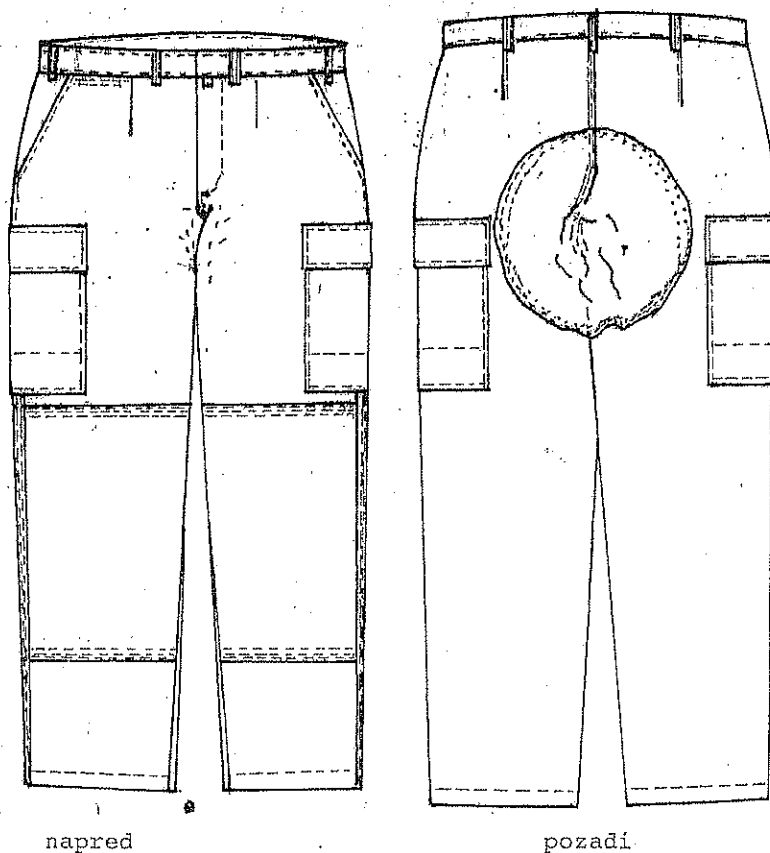
3.2.1 Prošivena plastika

Plastika neprošivena je površinske mase 60 g/m².

Prošivanje plastice je sa dve poliamidne tkanine kvaliteta prema SNO 6186/84. Tkanina tamnozeleno boje neimpregnirana, (prema telu), a braon boje impregnirana postavlja se u ulošku prema pantalonima. Prošivanje plastice je po overenom uzorku. Širina i dužina prošivke ne sme biti veća od 5 cm.

4 OBLIK, NAČIN IZRADE I MERE

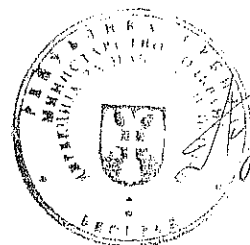
4.1 Oblik pantalona je prema slici 1.

Slika 1

4.2 Način izrade

Pantalone se kroje po osnovnim nitima tkanine. Dozvoljava se jedan klinasti nastavak na zadnjoj nogavici u predelu koraka.

4.2.1 Način šivenja

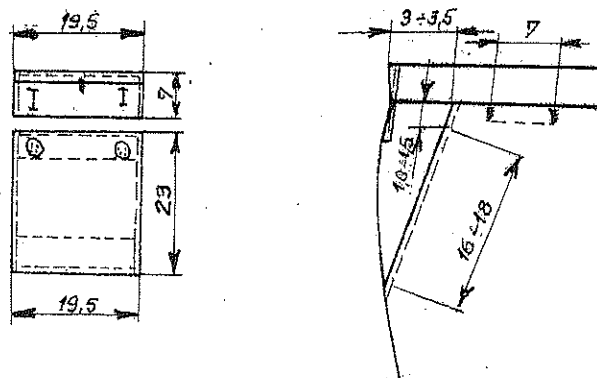
Za šivenje pantalona koriste se zrnasti igleni ubodi, izuzev opšivanja (endlanja), gde se koriste lančani igleni ubodi. Gustina iglenih uboda je 7 do 9 na 2 cm, a kod ukrasnih štepova (iberštepa) 7 do 8 na 2 cm. Počeci i završeci štepova učvršćuju se povratnim mašinskim štepom.

Svi sastavni šavovi su širine 1 cm, izuzev šavova koji se naštepavaju (iberštepuju) čija je širina 0,5 cm. Na sredini prednjih nogavica ušiva se po jedan ušitak dugačak 7 cm, dubine pri vrhu 1 cm.

Na zadnjem delu nogavica ušiva se po jedan ušitak dužine 12 cm, dubine pri vrhu 1 cm i naštepava se (iberštepuje) širinom 2 mm prema bokovima.

4.2.1.1 Džepovi

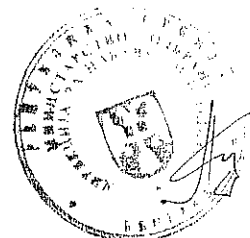
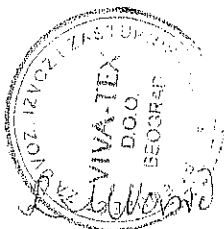
Dimenzije džepova su prema slici 2.

Slika 2

Kod kosih džepova širina otvora za ruku je 16 cm za veličine od 1 do 6 a 18 cm za veličine od 6 do 12. Kesa kosih džepova je od šarmeža dužine 30 cm do 35 cm a širina 17 cm do 20 cm. Desna strana kесе ušiva se u bočni šav pantalona. Krajevi se ojačavaju ringlom.

Na prednjoj desnoj nogavici na rastojanju 1,5 cm od gornje strane kosog džepa ušiva se mali džep. Širina otvora za sve veličine je 7 cm, dubine 8 cm do 9 cm. Krajevi se ojačavaju ringlom.

U predelu bokova našiveni su džepovi harmonika kroja od jednostruke tkanine sa preklopcima. Donji krajevi ojačani su osnovnom tkaninom dužine 10 cm. Gornja strana podavijena je porubom širine 3 cm, a ostale tri strane džepova naštepane su (iberštepovane) šavom širine 1 mm. Faltna je dužine 2,5 cm.

Poklopac je od dvostruke tkanine, po ivici naštepan je duplim štepom, širine 2 mm a zatim širine 5 mm, ispod je ugrađen podlistak od duple tkanine kraći od poklopca 10 mm. Na podlistku su obradjene dve rupice a sredina je učvršćena ringlom. Poklopac se naštepava 1,5 cm iznad džepa.

Po sredini desnog džepa je štep ojačan ringlom.

4.2.1.2 Ojačanja

Na prednji deo nogavica u predelu kolena ušiva se sa tri paralelna štepa gore i dole ojačanje od osnovne tkanine, po bočnim stranama ušiva se u šavove pantalona. U predelu sedišta 7 cm ispod pojasa ušiva se duplim štepom ojačanje od osnovne tkanine. Sa donje strane ušiva se u koraku. Oblik je prema slici 1.

4.2.1.3 Pojas

Pojas je širine 4 cm od jednostruke tkanine postavljen propisanom pojasnicom. Na pojasu su našivene 7 gajke za kaiš i opasač. Prve gajke našivaju se ispred ušitka a ostale na bokovima, zadnjim ušitcima i jedna na sastavnom šavu (cam-zec). Širina gajki je 1 cm, dužina gajke za kaiš je 4,5 cm do 5 cm, a za opasač 7 cm do 8 cm. U gornjem i donjem delu gajke se učvršćuju povratnim štepom ringlom.

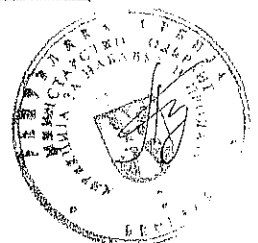
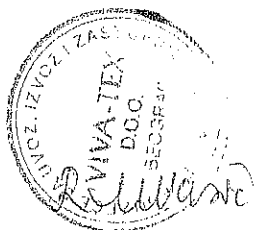
Na levom kraju pojasa 1 cm od ivice u šavu pojasa ušiva se gajka za provlačenje trna kaiša. Dužina u preklopljenom stanju je 2,5 cm. Pojas se kopča dugmetom Ø 20 mm. Sa unutrašnje strane na pojasnici ušiveno je 8 dugmadi za kopčanje uloška.

4.2.1.4 Prednji otvor - šlic

Šlic se zatvara patent zatvaračem koji se ušiva 3 cm do 3,5 cm od ivice otvora. Na desnu stranu otvora ušiva se letvica koja je postavljena šarmezom za džepovinu. Kraj špica osigurava se ringlom.

4.2.1.5 Porub i rupice

Porub na dužinu nogavica je širine 3 cm. Na porubu sa naličja 4 cm do 5 cm od bočnog šava pantalona otvara se rupica za provlačenje gajtana. Preko rupice našivena je letvica koja je sa tri strane proštepata i služi za smeštaj gajtana.

Dužina gajtana je veća za 10 cm od obima nogavica a sredina je fiksirana za unutrašnji šav pantalona da se ne bi izvlačila. Krajevi gajtana uvezani su u čvor.

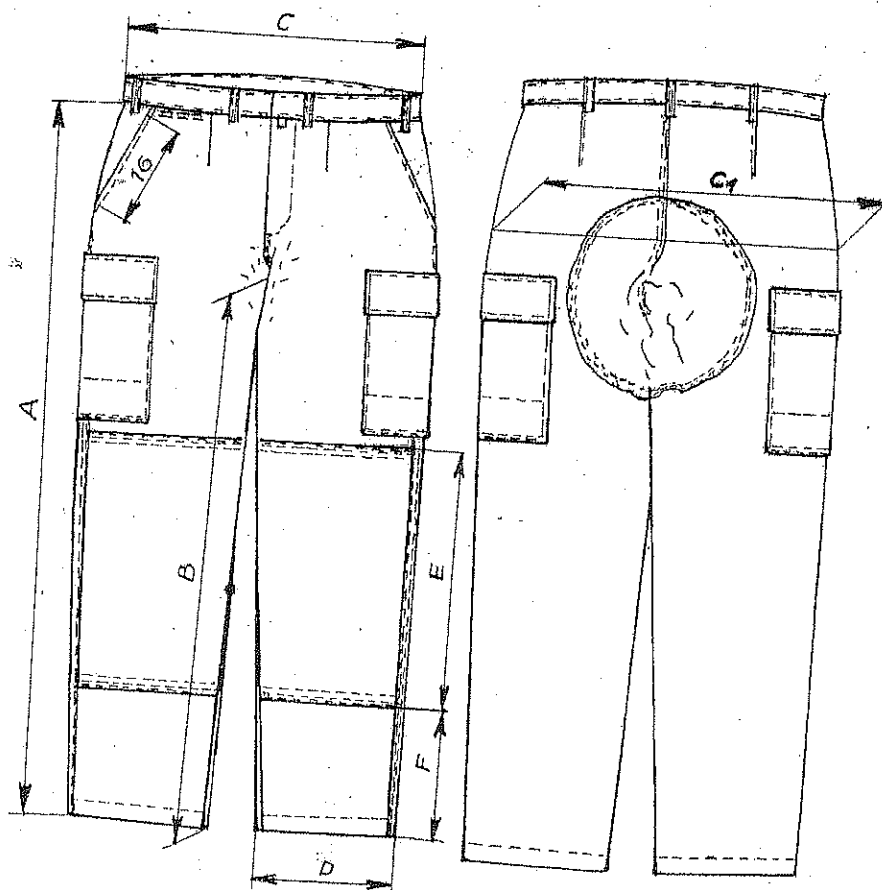
Dužina svih rupica je za 2 mm veća od prečnika dugmeta.

4.2.1.6 Uložak

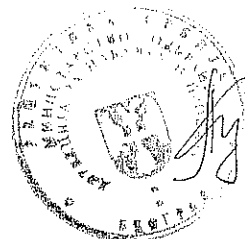
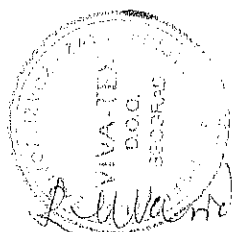
Pantalone se postavljaju uloškom od plastice propisanog kvaliteta. Ivice uložka paspuliraju se šarmezom. Šivenje je propisanim štepom, izendlani krajevi se iberštepuju štepom širine 6 mm. U pojasu otvoreno je osam rupica, za kopčanje uložka. Uložak mora biti kraći za 5 cm do 7 cm od dužine pantalona.

4.3 Mere

4.3.1 Pantalone se proizvode u 12 veličina tablice mera 1. Kontrola dimenzija je prema slici 3.

Slika 3

5. OZNAČAVANJE, PAKOVANJE I NAČIN ČUVANJA

5.1. Označavanje

Svake pantalone moraju imati etiketu. Sadržaj etikete mora biti postojan nakon 10 pranja ili 10 hemijskih čišćenja prema SNO 8319.

Etiketa se ušiva u pojasu na sredini zadnjeg dela. Na ulošku etiketa se ušiva na sredini zadnjeg dela 4 cm do 5 cm ispod struka.

5.2. Pakovanje

Pantalone se pakuju po pet komada iste veličine u providnu kesu a zatim u kartonsku kutiju dimenzija 570 mm x 380 mm x 320 mm od petoslojne valovite lepenke, kvaliteta KZŠ. Kutija se zatvara lepljivom trakom i šinuje najmanje jedanputa po dužini i dva puta po širini.

5.2.1. Označavanje kutija

Na bočnoj strani u gornjem desnom uglu lepi se papirna etiketa formata A5 sa sledećim podacima:

- naziv i mesto proizvođača,
- nomenklatureni broj,
- naziv proizvoda,
- broj komada.

5.3. Način čuvanja

Upakovane pantalone čuvaju se u suvim prostorijama bez uticaja sunca sa relativnom vlagom $65 \pm 5\%$ i temperaturom $20 \pm 5^\circ\text{C}$.

6. PROVERAVANJE KVALITETA

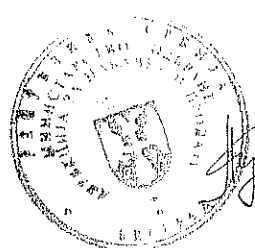
6.1. Organoleptička kontrola kvaliteta

6.1.1. Organoleptička kontrola kvaliteta obavlja se na osnovu standarda i overenog uzorka.

Od prijavljene količine kontroliše se 10%. Ako kvalitet odstupa od standarda ili overenog uzorka kontrola se proširuje još na 20% od prijavljene količine.

6.1.2. Laboratorijska kontrola kvaliteta

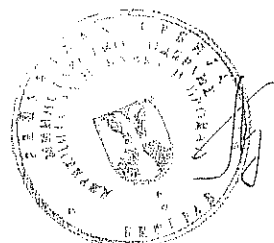
Kontrolni organ pre pristupanja organoleptičkom pregledu pantalona mora imati dokument (rešenje) o uslovnosti ugrađene osnovne tkanine i pomoćnih repromaterijala.

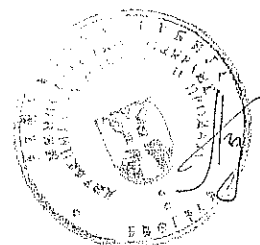
7. VEZA SA DRUGIM STANDARDIMA

SNO 1043/95	Tkanina za vojničko odelo.
SNO 6186/84	Tkanina poliamidna
SNO 1043/95	Tkanina za vojničko odelo
SNO 1042/87	Pletenina šarmez za džepovinu M-80
SNO 7544/91	Patent zatvarači, spiralni, plastični
SNO 8322/92	Dugmad
SNO 8321/91	Čičak traka
SNO 6070/84	Pozamanterijski proizvodi
SNO 8319/82	Etikete za označavanje
JUS F.S2.016/86	Tekstil. Metražna roba. Određjivanje mase po jedinici dužine i jedinici površine.

Standardi ili njihovi delovi na koje se ovaj SNO poziva imaju istu važnost u njihovoj primeni. Navedena izdanja su važila u vreme izdavanja ovog standarda, a kada se on primenjuje koriste se najnovija izdanja navedenih standarda.

STANDARD ODBRANE	TKANINA ZA VOJNIČKO ODELO Kvalitet materijala		SNO 1043/97															
Obavezna primena od 1997-12-26	Rešenje in. br. 24-19/97 od 1997-12-04 "Službeni vojni list" br. 23/97		4130															
Deskriptori: Odeća, vojna			Odbrana Službena tajna Interno															
Ovaj standard nastao je revizijom standarda SNO 1043/95. S A D R Ž A J <table style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th></th> <th style="text-align: right;">Strana</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1 Predmet standarda</td> <td style="text-align: right;">2</td> </tr> <tr> <td>2 Primena standarda</td> <td style="text-align: right;">2</td> </tr> <tr> <td>3 Kvalitet materijala</td> <td style="text-align: right;">2</td> </tr> <tr> <td>4 Označavanje, pakovanje i način čuvanja</td> <td style="text-align: right;">6</td> </tr> <tr> <td>5 Proveravanje kvaliteta</td> <td style="text-align: right;">6</td> </tr> <tr> <td>6 Veza sa drugim standardima</td> <td style="text-align: right;">7</td> </tr> </tbody> </table>						Strana	1 Predmet standarda	2	2 Primena standarda	2	3 Kvalitet materijala	2	4 Označavanje, pakovanje i način čuvanja	6	5 Proveravanje kvaliteta	6	6 Veza sa drugim standardima	7
	Strana																	
1 Predmet standarda	2																	
2 Primena standarda	2																	
3 Kvalitet materijala	2																	
4 Označavanje, pakovanje i način čuvanja	6																	
5 Proveravanje kvaliteta	6																	
6 Veza sa drugim standardima	7																	
III izdanje	ODELJENJE ZA STANDARDIZACIJU, METROLOGIJU I NOMENKLATURU	KoV	Izmjena broj:															

1 PREDMET STANDARDA

Ovaj standard propisuje kvalitet materijala, označavanje, pakovanje, način čuvanja i proveravanje kvaliteta tkanine za vojničko odelo (u daljem tekstu: tkanina).

Sastavni deo ovog standarda su overeni uzorci tkanina.

2 PRIMENA STANDARDA

Ovaj standard se primenjuje za serijsku proizvodnju tkanina, kontrolu kvaliteta i prijem.

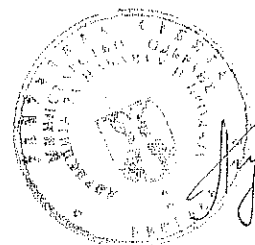
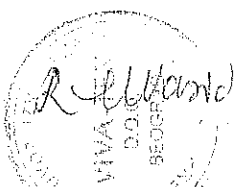
3 KVALITET MATERIJALA

Tkanina se proizvodi u sivomaslinastoj boji i maskirnim šarama.

3.1 Kvalitet ugradjenih sirovina**3.1.1 Tkanina se proizvodi od češljanog prediva sirovinskog sastava:**

- (50 ± 3)% pamučnih vlakana
- (50 ± 3)% poliesterskih vlakana

prema JUS F.S3.112/92

3.1.2 Kvalitet pamučnih vlakana**3.1.2.1 Finoća: 3,4 do 3,8 mikronera (MI)
prema JUS F.S2.237/72****3.1.2.2 Srednja dužina: 27 do 32 mm
prema JUS F.S2.219/72****3.1.2.3 Jačina na kidanje u suvom stanju:
83 do 94 Pressley index (PI)
prema JUS F.S2.242/84****3.1.2.4 Zrelost: 75% do 80%
prema JUS F.S2.230/72****3.2 Kvalitet poliesterskih vlakana****3.2.1 Vlakna su pamučnog tipa visoke orijentacije, dužine 38 mm,
finoće 1,5 do 1,7 dtex
prema JUS F.S2.212/63****3.2.2 Jačina na kidanje u suvom stanju je: 40 do 53 cN/tex,
izduženje 24% do 34%
prema JUS F.S2.213/63**

3.3 Kvalitet predi va:

3.3.1 Finoc a:

- osnov 25 x 2 tex (Nm 40/2)
- potke 25 x 2 tex (Nm 40/2)
prema JUS F.SZ.050/69

3.3.2 Broj uvoja na 1 m:

jednožičnog prediva

- osnove 700
- potke 700

Končanog prediva:

- osnove 600
- potke 600

prema JUS F. 52.051/61

3.3.3 Predivo mora biti ravnomerno, bez zadebljanja, čvorova i stranih primesa.

3.4 Kvalitet tkanine

3.4.1 Širina je: 90 cm ili 150 cm, mereno bez ivica
prema JUS F.S2.015/86

3.4.2 Masa sa 5% vlage je: $280 \text{ g/m}^2 \begin{matrix} + 10\% \\ - 3\% \end{matrix}$

prema JUS F.S2.016/86

3.4.3 Prekidna sila epruvete 20 cm x 5 cm u pravcu:

- osnove 115 daN - 5%
- potke 75 daN - 5%

prema JUS F.52.017/58

3.4.4 Prekidno izduženje epruvete 20 cm x 5 cm u pravcu:

- osnove min 10%
- potke min 20%

prema JUS F.52.017/58

3.4.5 Otpornost na cepanje u pravcu:

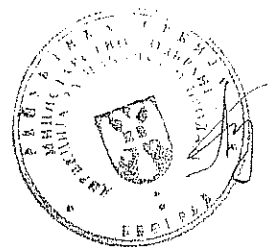
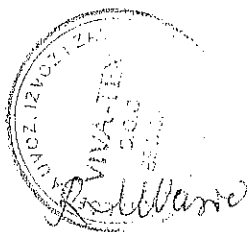
- osnove 8 daN - 2 daN
- potke 6,5 daN - 2 daN

prema SNO 8183/91

3.4.6 Otpornost na habanje do prekida prve niti (opterećenje 200 g papir finoće 00) je:

5 000 obrtaja - 30%

prema SNO 8183/91

3.4.7 Otpornost na prskanje (probijanje) je:

18 daN - 5%
prema JUS F.S2.022/58 (metoda B)

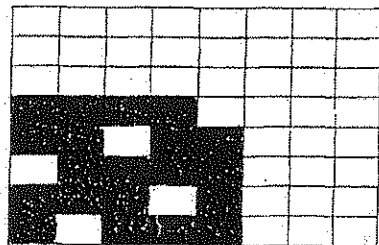
3.4.8 Propustljivost vazduha je:
max. 6 m³/m²/min
prema SNO 8183/91

3.4.9 Ugao gužvanja posle 5 min. po:
- osnovi 100 stepeni - 20%
- potki 110 stepeni - 20%
prema JUS F.S2.018/58

3.4.10 Ugao gužvanja posle 60 min po:
- osnovi 110 stepeni - 20%
- potki 120 stepeni - 20%
prema JUS F.S2.018/58

3.4.11 Gustina na 1 cm:
- osnove 31 žica - 2 žice
- potke 22 žice - 2 žice
prema JUS F.S2.013/58

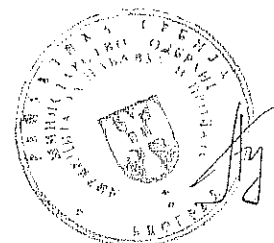
3.4.12 Prepletač tkanine je petožični atlas

3.4.13 Reakcija vodenog ekstrakta mora biti neutralna prema JUS F.S3.008/68.

3.4.14 Skupljanje (pri hemijskom čišćenju perhloretilenom):
- osnovi max. 1,5%
- potki max. 1,5%
prema SNO 8183/91

3.4.15 Skupljanje mašinskim pranjem na 60°C po:
- osnovi max. 3%
- potki max. 3%
prema SNO 8183/91

3.4.16 Postojanost obojenja na:

	smb	fon zelena	svetlo zelena	tamno zelena	braon	crna
- svetlost	6	6	6	6	6	6
- hemijsko čišćenje	4-5	4-5	4-5	4-5	4	4
- pranje (mašinsko na 60°C)	4-5	4-5	4-5	4-5	4	4
- znoj	4-5	4-5	4-5	4-5	4-5	4-5
- trenje suvo	4-5	4	4	4	3-4	3-4
- trenje mokro	4	min 3	min 3	min 3	min 3	min 3
- vodu	5	4	4	4	4	4
- morsku vodu	4-5	4	4	4	3-4	3-4

Dozvoljava se odstupanje od propisanih postojanosti obojenja za pola ocene niže, osim za postojanost obojenja na svetlost i mašinsko pranje gde je tolerantna jedna ocena niže,

prema SNO 8183/91.

3.4.17 Upijanje vode okišnjavanjem (po Bundesmannu) je:

- pre hemijskog čišćenja i pranja 25%
- posle 3 uzastopna hemijska čišćenja 30%
- posle 3 uzastopna pranja 30%

prema SNO 8183/91

3.4.18 Uljeodbojnost (po 3 M testu) je:

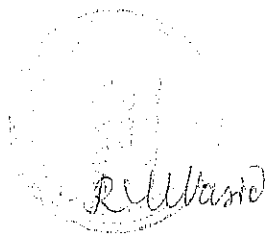
- pre hemijskog čišćenja i pranja 100 do 80
- posle 3 uzastopna hemijska čišćenja 80 do 60
- posle 3 uzastopna pranja 80 do 60

3.4.19 Tkanina mora biti maskirna u vidnom i bližem IC spektru u sledećim granicama: od 400 Nm do 1000 Nm
prema SNO 7511/86

3.5 Organoleptičke osobine tkanine

3.5.1 Tkanina mora biti ravnomerno izatkana bez redjih i gušćih mesta, nopica i lako uočljivih tkaćnih i drugih greški, ravnomerno obojena, bez mrlja iz proizvodnje.

3.5.2 Izgled površine tkanine i nijanse boja moraju odgovarati overenom uzorku.

4 OZNAČAVANJE, PAKOVANJE I NAČIN ČUVANJA

4.1 Označavanje

4.1.1 Svaka jedinica pakovanja mora imati etiketu na kojoj se ispisuje:

- naziv proizvođača,
- datum proizvodnje,
- broj komada u pakovanju,
- naziv artikla,

4.1.2 Početak i kraj komada obeležavaju se kontrolnim žigom proizvođača.

4.1.3 Svaki komad mora imati etiketu na kojoj se ispisuje:

- naziv proizvođača tkanine odnosno proizvođača prediva,
- sirovinski sastav,
- masa, u gramima po metru kvadratnom,
- datum proizvodnje,
- naziv ili šifra artikla,
- serijski broj komada,
- dužina, u metrima,
- težina komada, u kilogramima,
- oznaka standarda po kome je tkanina radjena (SNO 1043/97).

4.2 Pakovanje

4.2.1 Tkanina je namotana na plastičnom ili kartonskom valjku u celoj širini, omotana ambalažnim materijalom.

4.2.2 Za ambalažu koriste se polietilenske ili druge plastične folije (debljine $0,2 \text{ mm} \pm 10\%$) ili pak-papir za interni transport. Bočne strane upakovane rolne moraju biti zaštićene ambalažnim materijalom.

4.3 Čuvanje

Tkanina se čuva u suvim prostorijama bez direktnog uticaja sunčeve svetlosti sa relativnom vlagom ($65 \pm 5\%$) i temperaturom (20 ± 2)°C.

5 PROVERAVANJE KVALITETA

5.1 Organoleptička provera kvaliteta
(I stepen kontrole kvaliteta)

Elementi propisani tačkom 3.5 ovog standarda moraju odgovarati overenom uzorku.

- 5.1.1 Veličina uzorka lota tkanine za pregled je 10% od prijavljene metraže.

Ako kvalitet odstupa od overenog uzorka vrši se pooštrena kontrola još na 20% od prijavljene metraže.

- 5.1.2 Broj uzoraka za laboratorijsko ispitivanje je prema sledećem:

metraža	broj uzoraka
do 5 000	2
5 001 do 10 000	3
10 001 do 15 000	4
15 001 do 20 000	5
20 001 do 40 000	6
40 001 do 60 000	7
60 001 do 80 000	8
80 001 do 100 000	9 + 1 za svakih narednih 10 000 m

Veličina pojedinačnog uzorka tkanine za laboratorijsko ispitivanje zavisi od širine tkanine i uzorkuje se prema sledećem:

širina tkanine, cm	dužina uzorka, m	dužina arbitražnog uzorka, m
90	2	1,2
150	1,5	0,8

- 5.1.4 Minimalna dužina komada za prijem mora biti 16 m za sve propisane širine. U prijavljenoj isporuci može se primiti 5% kraćih komada.

U prijavljenoj isporuci mogu se primiti i kraći komadi od 16 m, ali se mora posebno regulisati.

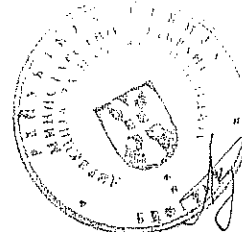
- 5.2 Laboratorijska provera kvaliteta (II stepen kontrole kvaliteta).

Elementi kvaliteta propisani tačkama 3.1, 3.2, 3.3 i 3.4 proveravaju se po standardima navedenim u ovim tačkama.

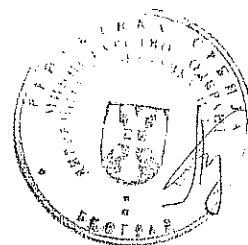
6 VEZA SA DRUGIM STANDARDIMA

JUS F.52.013/86

Tekstil. Metražna roba. Odredjivanje gustine žica, tkanine, odnosno redova i nizova pletiva.

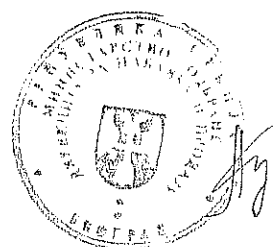
- JUS F.S2.015/86 Tekstil. Metražna roba. Odredjivanje širine komada - namotaja.
- JUS.F.S2.016/86 Tekstil. Metražna roba. Odredjivanje mase po jedinici dužine i jedinici površine.
- JUS F.S2.017/58 Ispitivanje tekstila. Odredjivanje prekidne sile i izduženje tkanine.
- JUS F.S2.018/58 Ispitivanje tekstila. Odredjivanje ugla gužvanja tkanina.
- JUS F.S2.022/58 Ispitivanje tekstila. Odredjivanje otpornosti tkanina prema prskanju.
- JUS.F.S2.050/61 Fizikalna ispitivanja tekstila. Odredjivanje finoće (debljine) predje. Metoda povesma.
- JUS F.S2.051/61 Fizikalna ispitivanja tekstila. Metoda odredjivanja upredenosti predje.
- JUS F.S2.212/63 Ispitivanje tekstila. Odredjivanje titra tekstilnih vlakana.
- JUS F.S2.213/63 Ispitivanje tekstila. Odredjivanje prekidne sile i prekidnog izduženja pojedinačnih vlakana.
- JUS F.S2.219/72 Ispitivanje tekstila. Odredjivanje dužine pamučnih vlakana metodom sortiranja snopica vlakana.
- JUS F.S2.230/72 Ispitivanje tekstila. Odredjivanje zrelosti pamučnih vlakana. Odredjivanje indeksa kaustične zrelosti.
- JUS F.S2.237/72 Ispitivanje tekstila. Odredjivanje finoće pamučnih vlakana. Metoda čitanja mikroner indeksa.
- JUS F.S2.242/72 Pamučna vlakna. Odredjivanje jačine vlakana na aparatu po Presliju (Pressley).
- JUS F.S3.008/68 Ispitivanje tekstila. Odredjivanje pH vodenog ekstrakta tekstila i razlike pH nerazblaženog i razblaženog vodenog ekstrakta.

- JUS F.S3.112/92 Ispitivanje tekstila. Odredjivanje sadržaja pamuka u mešavini sa poliesterskim vlaknima. Postupak sa nitrobenzenom.
- SNO 7511/86 Maskirna svojstva. Refleksija maskirnih materijala u ultravioletnom, vidnom i bližem infracrvenom području.
- SNO 8183/91 Metode za ispitivanje kvaliteta tekstilnih proizvoda.

Standardi i njihovi delovi na koje se ovaj standard poziva imaju istu važnost u njegovoj primeni.

Navedena izdanja su važila u vreme izdavanja ovog standarda, a kada se on primenjuje, koriste se najnovija izdanja navedenih standarda.

STANDARD NARODNE ODBRANE Obavezna primena	KOŠULJA VOJNIČKA UNIVERZALNA M-85		SNO 7887 6
	od	51. Voj. list br.	4310
Deskriptori: Tekstil, odeća			Vojna tajna I n t e r n o

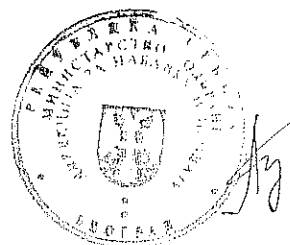
S A D R Ž A J

Strana

1. PREDMET STANDARDA	2
2. OBLIK, VELIČINE I MERE	2
3. KVALITET MATERIJALA	7
4. PROVERAVANJE KVALITETA	7
5. OZNAČAVANJE	8
6. PAKOVANJE	8
7. IZRADA	9
8. VEZA SA DRUGIM STANDARDIMA	19

Preštampanje u celosti ili delovima samo uz odobrenje Biron za SIM u JNA

I Izdanje	BIRO ZA STANDARDIZACIJU I METROLOGIJU U JNA	PS				
-----------	--	----	--	--	--	--

1 PREDMET STANDARDA

Ovim standardom propisuje se: oblik, veličine, mere, kvalitet materijala, izrada, proveravanje kvaliteta, označavanje i pakovanje košulje vojničke univerzalne M-85, smb, spb, sdb i u maskirnim šarama (u daljem tekstu: košulja) i navlake za oznaku čina boje odgovarajuće košulje (u daljem tekstu: navlaka).

Za košulje izrađene od tkanine obojene maskirnim šarama ne izrađuje se navlaka, već se izrađuje posebna letvica sa čičak trakom (u daljem tekstu: letvica).

Ukoliko kupac ne odredi drugačije, onda se broj navlaka ili letvica utvrđuje na 25% od isporučenih količina košulja po veličinama i bojama.

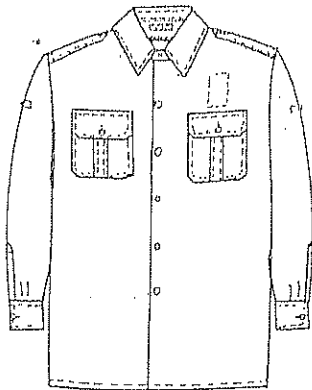
2 OBLIK, VELIČINE I MERE

2.1 O b l i k

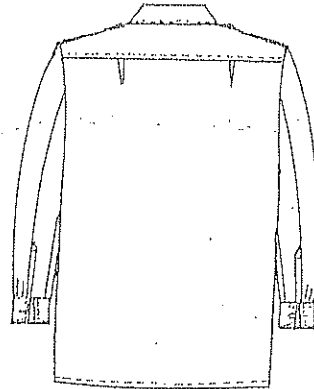
Gotova košulja, navlaka i letvica su oblika i kroja prema slikama 1, 2, 3, 4. i 5. Košulja se sastoji od dva prednja i jednodelnog zadnjeg dela (leđa sa ramenjačom i rukavom). Napred se zakopčava sa šest rupica na levoj i šest dugmadi na desnoj strani. U predelu grudi ima dva našivena džepa sa letvicom po sredini, dva poklopca (patne) iznad džepova. Na dužini rukava ušivene su orukvice (manžetne), koje se zakopčavaju sa po jednom rupicom na gornjoj i dugmetom na donjoj strani orukvice.

Sa unutrašnje strane rukava ušiva se spona za pridržavanje rukava, kada se u letnjem periodu košulja nosi sa podavijenim rukavima.

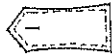

Slika 1
Izgled prednjeg dela košulje

Slika 2
Izgled zadnjeg dela košulje

Slika 3
Naramenica

Slika 4
Letvica za čim

Slika 5
Spona rukava

2.2 Veličine košulje, navlake, letvice i spone

Košulja se izrađuje u 12 veličina normalnog stasa i 4 veličine vitkog stasa, propisanih u tabeli 1 i 1a.

Tabela veličina košulje

Tabela 1

Mere u cm

Veličina	Obim vrata	Visina uzrasta	Obim grudi	Dužina košulje	Dužina rukava	Procenat izrade*
1	36	160	98	72	58	Po potrebi
2	37				60	
3	38	164	92	75	62	
4	39	168	96	75	63	
5	40	172	100	75	63	

1	2	3	4	5	6	7
6	41	176	104	75	65,5	5
7	42	180	108	79	67	10
8	43	184	112	79	68	15
9	44	188	116	79	69,5	25
10	45				71	20
11	46	192	120	79	73	15
12	47				73	10

Tabela 1A

13	42	196	100	86	68	20
14		203	104	87	69	30
15		208	108	88	70	30
16		Preko 212	112	89	71	20

Procenat izrade po veličinama kupac može po potrebi da menja, a promena se utvrđuje zaključenim ugovorom.

Navlaka za čin izrađuje se u propisanoj širini u t. 7.3.5, a dužina se određuje na osnovu dužine naramenice.

Letvica za oznaku čina izrađuje se u jednoj veličini, a dimenzije su propisane na slici 15.

2.3 Mere košulje u gotovom stanju

Gotova košulja mora odgovarati merama propisanim u tabeli 2 i 2a.

Tabela mera košulje u gotovom stanju

Tabela 2

Mere u cm

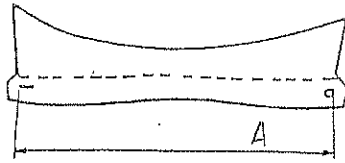
V e l i č i n a	Dužina ovrtnika u pravoj liniji	Dužina zadnje dela košulje od vratnog izreza do kraja dužine košulje	Širina zadnjeg dela košulje (ramenjače) od šava do šava ušivanja rukava	Širina zakopčane košulje u visini orukavija	Širina zakopčane košulje u struku	Širina zakopčane košulje na dužini	Dužina rukava sa rasklapanjem od šava ramena do kraja dužine - u paru -	Polovina širine rukava ispod pazuha - u paru -	Dužina orukvice - u paru -	Dužina džepa, mereno po sredini letvice - u paru -	Širina džepa na otvoru - u paru -
O	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1	36	72	42	52,5	49,5	52,5	58	20	25	13,5	12
2	37	72	42	52,5	49,5	52,5	60	20	25		
3	38	85	43,5	55	52	55	62	21	25,5		
4	39	75	45	57	54	57	63	22,8	26		
5	40	75	46,5	58	55	59	63	22,8	26,5		
6	41	75	48	59	57	61	65,5	23,6	27	14,5	13
7	42	79	49,5	61	59	61	67	24,5	27,5		
8	43	79	51	64	61	64	68	25,4	28		
9	44	79	52,5	65	63	65	69,5	26	28,5		
10	45	84	54	68	65	68	71	27	29	15,4	14
11							72				
12	47	84	54,5	68	68	68	73	27,5	29,5		

Tabela 2 A

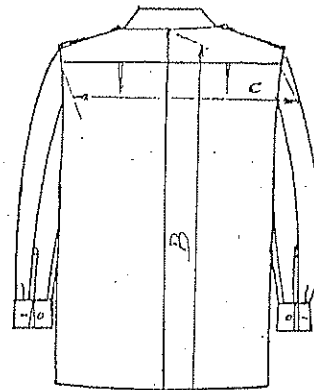
13	42	86	46,5	58	55	58	68	22,8	26,6	14,5	13
14	42	87	48	59	56	59	69	23,6	27		
15	42	88	49,5	61	59	61	70	24,5	27,5		
16	42	89	51	64	61	64	71	25,4	28		
Dozvoljeno odstupanje		0,5	1	0,5	1	1	1	0,5	0,5	0,5	0,5

Velika slova u tabeli označavaju mesta na kojima se vrši merenje prema slikama 6 do 15;
 - u paru - znači da se odstupanje odnosi na levu i desnu stranu u jednakom iznosu.

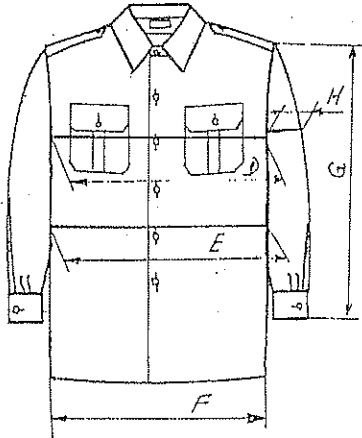

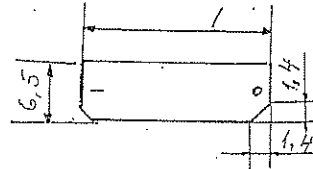
Slika 6

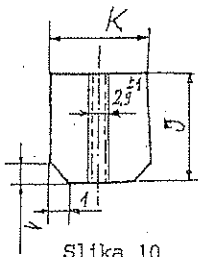
Slika 7

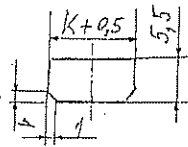
Slika 8

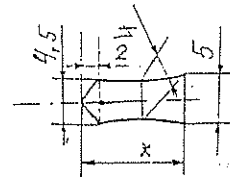
Slika 9

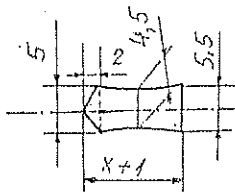
Slika 10

Slika 11

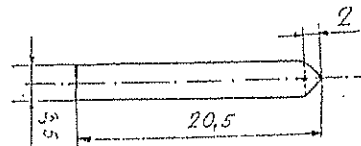
Slika 12

Slika 13

Slika 14

Slika 15

3 KVALITET MATERIJALA

Košulje se izrađuju od materijala propisanih u tabeli 3.

Materijali za košulju

Tabela 3

Redni broj	Naziv materijala	Standard	Mesto ugradnje
1	Tkanina panama za vojničku košulju M-85, smb, spb, sdb i u maskirnim šarama	SNO 6050 7823	za košulju, letvicu ili navlaku naramenice za oznaku čina
2	Međupostava nelepljiva u boji osnovne tkanine ili bela	Nacrt SNO 8320	za ojačanje ovratnika, orukvice (manžetne), poklopca (patne) naramenice i letvice za čin
3	Međupostava lepljiva u boji osnovne tkanine ili bela		Za ojačanje ovratnika
4	Čičak traka širine 5 cm - muški i ženski deo, u boji osnovne tkanine	Nacrt SNO 8321	Za izradu i ušivanje letvice za oznaku čina
5	Konac 12,5 tex x 2 u boji osnovne tkanine	SNO 0214	Za šivenje košulje navlake i letvice
6	Dugmad tip II smb, sbp, sdb ili zelena	Nacrt SNO 8322 t.2.2.	za zakopčavanje košulje, naramenice, letvice za podavljanje rukava
7	Etiketa	Nacrt SNO 8319	Etiketa za označavanje košulje

4 PROVERAVANJE KVALITETA

Izrađene košulje komisija upoređuje sa overenim uzorkom i organoleptički proverava identičnost ugrađenog materijala, spoljni izgled i način izrade. Osim toga komisija merenjem proverava određene delove košulje radi utvrđivanja veličina propisanih u tabeli 2, prema slikama 6 do 15.

5 O Z N A Č A V A N J E

Košulje se označavaju štampanom, tkanom ili vezenom etiketom prema SNO 8319, dimenzija po t. 4.3.3.2.

Etiketa se ušiva na sredini unutrašnje ramenjače, oko 2 cm ispod šava ušivanja ovratnika u vratni izrez (slika 1).

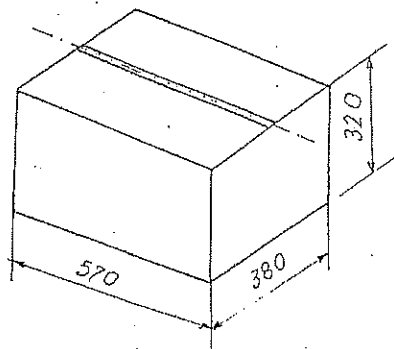
6 P A K O V A N J E

Izrađene košulje pakuju se po 5 komada iste veličine u providnu vodonepropusnu foliju, a zatim u ambalažnu petoslojnu kartonsku kutiju (K2Š), dimenzija 570 mm x 380 mm x 320 mm.

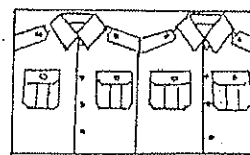
Kutija za transportno pakovanje košulja označava se etiketom propisanom u SNO 8319, dimenzija prema t. 4.3.3.6.

Kutija sa upakovanim košuljama i navlakama ili letvicama šinuje se dva puta po širini kutije.

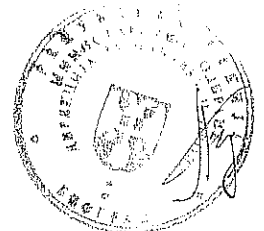
Način pakovanja košulja prikazan je na slikama 16. i 17. Ostale uslove pakovanja i uslove transportnog pakovanja određuje kupce prilikom ugovaranja.

Slika 16

Slika 17

7

IZRADA KOŠULJE

7.1

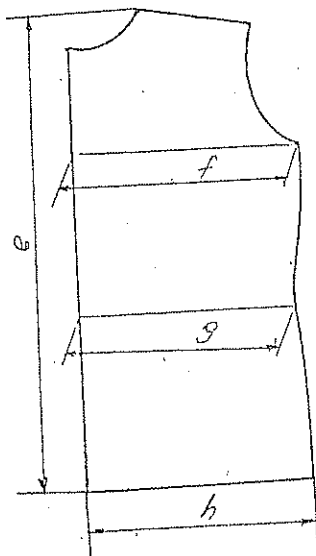
Krojenje i nastavci

Košulja, navlaka ili letvica kroje se po osnovi tkanine, iz koje su odstranjene greške, kao što su: zadebljane ili ispuštene žice, nijanse boje materijala, razne mrlje i drugo.

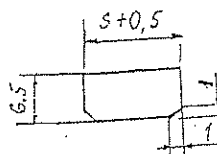
Dozvoljava se po jedan nastavak na donjem delu rukava, u smeru dužine rukava (slika 27).

Mere u iskrojenom stanju

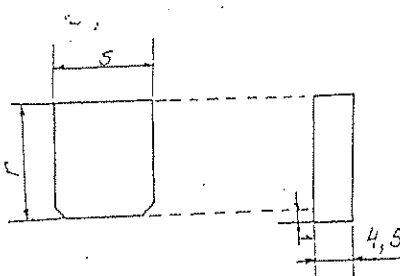
Mere u iskrojenom stanju su orijentacione, a date su u tabeli 4. U serijskoj proizvodnji košulja, moraju odgovarati mere propisane u tabeli 2 "mere košulje u gotovom stanju".

Slika 18

Slika 19

Slika 20

Relivani

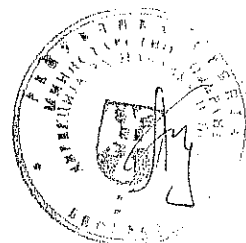
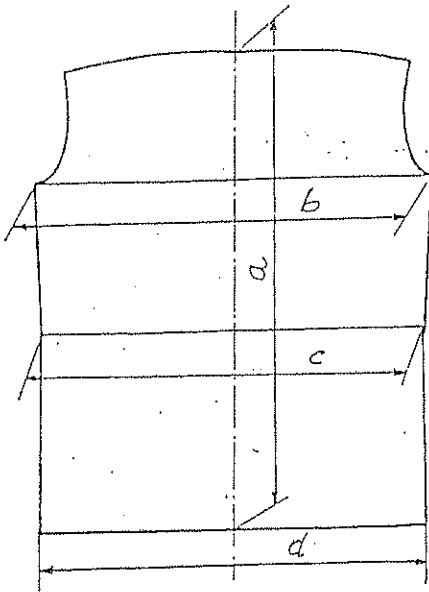

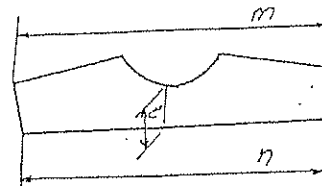
Tabela 4
Mere košulje u iskrojenom stanju

Redni broj	N A Z I V M E R E	Oznaka	N o r m a l n i s t a s												V i t k i s t a s			
			V e l i č i n e												V e l i č i n e			
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	Dužina zadnjeg dela (leđa)	a	55,5	55,5	59,5	59,5	61	62,2	64,5	67	69	71,5	71,5	72	87,5	87,5	87,5	87,5
2	Širina zadnjeg dela u visini orukavlja	b	55,5	55,5	59,5	59,5	61	62,2	64,5	67	69	71,5	71,5	72	87,5	87,5	87,5	87,5
3	Širina zadnjeg dela u struku	c	52,5	52,5	54,5	56,5	58	60	62	64	66	68	68	69	82,5	82,5	82,5	82,5
4	Širina zadnjeg dela na dužini	d	55,5	55,5	59,5	59,5	61	62,2	64,5	67	69	71,5	71,5	72	87,5	87,5	87,5	87,5
5	Dužina prednjeg dela	e	71	71	71,5	74,5	76	76	79	79,5	80	84,5	84,5	85	85	85	85	85
6	Širina prednjeg dela u visini orukavlja	f	32,8	32,8	34,8	34,8	35,8	36,2	37,5	38,5	39,5	40,5	40,5	41	37,5	37,5	37,5	37,5
7	Širina prednjeg dela u struku	g	31,5	31,5	32,5	33,5	34,3	35	36	37,5	38	39	39	39,5	36	36	36	36
8	Širina prednjeg dela na dužini	h	32,8	32,8	34,8	34,8	35,8	36,2	37,5	38,5	39,5	40,5	40,5	41	37,5	37,5	37,5	37,5
9	Dužina šava sastava gornjeg i donjeg rukava	i	53	53	55,5	58	58,5	58,5	61	62,5	63,5	65	67	68,5	69,5	69,5	71	71
10	Širina donjeg rukava u visini orukavlja	j	47,6	48	49,5	52	52,5	54	55	57	58,5	60,5	60,5	60,5	55	55	55	55
11	Širina rukava na dužini	k	33	33	33,5	34,5	35	35	36	36	36	37	37	37	35	35	35	35
12	Širina ramenjače na sredini	l	6,7	6,7	6,7	6,7	6,7	6,7	6,7	6,7	7	7,2	7,2	7,2	6,7	6,7	6,7	6,7
13	Dužina gornjeg dela ramenjače	m	47,8	47,8	47,8	49,5	50,5	52	53,5	54,8	56,6	58,2	58,2	58,7	53,5	53,5	53,5	53,5
14	Dužina donjeg dela ramenjače	n	45,8	45,8	46	47,2	49	50,3	52	53,2	55,2	56,8	56,8	57,5	52	52	52	52
15	Gornja dužina okovratnika	o	39,5	40,3	41,4	42,2	43,2	44,3	45,7	46,2	47,3	48,3	48,3	50,3	45,2	45,2	45,2	45,2
16	Dužina okovratnika u predelu vratnog izreza	p	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	51	53	48	48	48	48
17	Dužina džepa	r	16,5	16,5	16,5	17,5	17,5	17,5	17,5	17,5	17,5	18,6	18,6	18,6	18,6	18,6	18,6	18,6
	Širina džepa	s	14,3	14,3	14,3	15,7	15,7	15,7	15,7	15,7	15,7	16,8	16,8	16,8	15,7	15,7	15,7	15,7

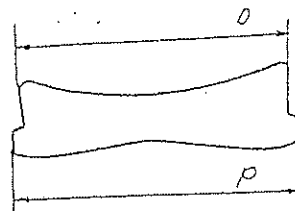

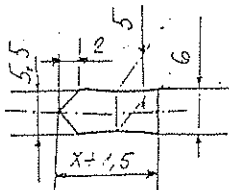
Slika 21

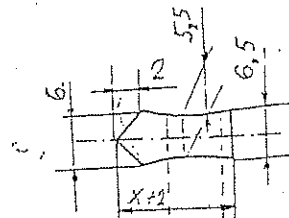
Slika 22

Slika 23

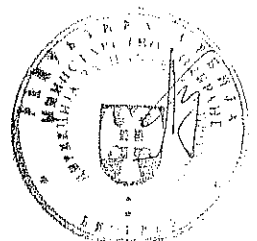
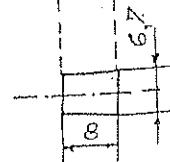
Slika 24

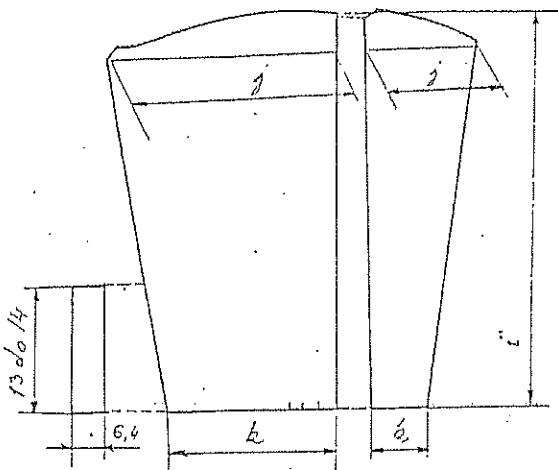

Slika 25

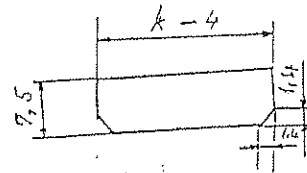

Slika 26

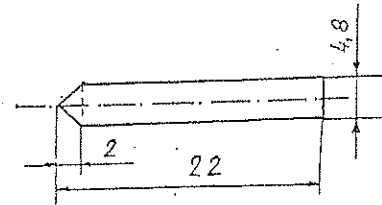

Slika 27

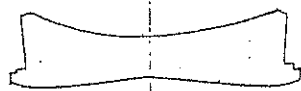
Slika 28

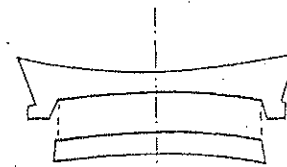
Slika 29

Slika 30

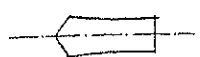
Slika 31

Slika 32

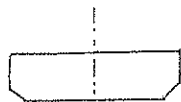
Slika 33

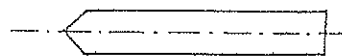
Slika 34

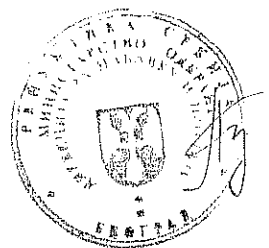
Slika 35

Slika 36

Slika 37

7.2 Način šivenja

Šivenje košulje, navlake ili letvice mora biti solidno u ravnim šavovima, bez ispuštenih iglenih uboda. Gustina iglenih uboda za šivenje je 8 do 10 na 2 cm, a za ukrasne štepove 7 do 8 na 2 cm. Početni i završni krajevi štepova učvršćuju se povratnim mašinskim štepom.

Vrste štepova

Svi delovi iskrojenih košulja, navlaka ili letvica sastavljaju se šavovima obezbeđenim od osipanja (tip overlok), sa sigurnosnim štepom. Širina šava iznosi 8 do 10 mm, izuzev šavova koji se sastavljaju i okreću, čija širina iznosi 5 do 7 mm. Svi neprekirveni šavovi obezbeđuju se od osipanja (endlažu se) da se spreči osipanje tkanine.

7.3. Način obrade pojedinih delova

7.3.1 Prednji deo

Leva strana prednjeg dela sl.18 podavija se porubom širine 3,5 do 4 cm. Slobodni kraj podlistka može biti sa utkanom ivicom ili ivicom obrađenom da se spreči osipanje (endlana). Na spoljnjoj strani poruba 1,5 cm od ruba (kanta) izrađuje se pet vertikalnih rupica. Gornja rupica udaljava se zavisno od veličine 7 do 9 cm od rupice na ovratniku, a rastojanje između ostalih rupica iznosi:

- za veličine 1 do 3 po 10 cm,
- za veličinu 4 do 7 po 11 cm, i
- za veličinu 8 i veće - po 12 cm.

U stojećem (donjem) delu ovratnika na udaljenosti 1,2 cm od šava vratnog izreza izrađuje se jedna vodoravna rupica (slika 1.).

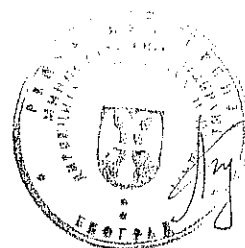
Desna strana otvora sl.18 podavija se porubom širine 3,5 do 4 cm, s tim da slobodni kraj mora biti obrađen od osipanja kao i levi. Prema rasporedu rupica na levoj strani, na desnoj strani ušivaju se dugmad udaljena od ruba (kanta) po 1,5 cm (slika 1.).

7.3.1.1 Izrada džepova

Na oba prednja dela u visini grudi našiva se po jedan spoljni džep sa poklopcem (patnom - slika 19 i 21). Na sredini širine džepa sa spoljne strane ušiva se letvica (lajsna) širine 2,8 do 3 cm. Krajevi dužine letvica ravnomerno se podavijaju i po ivici poruba proštepaju širinom 2 mm. Gornje strane džepova podavijaju se na otvoru prvo širinom 0,5 cm, a zatim širinom 1 do 1,2 cm i po ivici poruba proštepa. Ostale tri strane džepova podavijaju se i na prednje delove zašivaju širinom 2 mm. Prednje strane ušivenih džepova udaljujuse od ivice otvora 6,5 do 9 cm, što zavisi od veličine košulje. Gornji krajevi (uglovi) džepova utvrđuju se na otvoru kosim povratnim štepom, a donji krajevi se koso zasecaju (prema sl. 1) u dužini 1,5 cm. Ispod otvora džepova (na sredini letvice) čvrsto se ušiva po jedno dugme, na koje se zakopčava slobodna strana preklopca. Donje strane džepova u zadnjem delu (prema orukavlju) šire su od gornjih 0,5 cm (slika 1.).

7.3.1.2 Izrada poklopca

Poklopac (slika 19.) izrađuje iz dva sloja osnovne tkanine i jednog sloja ojačanja (slika 30.). Krajevi se spajaju (štircaju) međusobno propisanim šavom, tako da su donji krajevi (uglovi) koso zasečeni (slika 1.), u dužini 1,5 cm. Ušiveni poklopci okreću se na lice, a zatim se po ivici naštepaju (iberštepaju) širinom 2 mm. Gornje strane poklopca ušivaju se 1 do 1,5 cm iznad otvora džepova, a zatim se presavijaju i sa lica naštepaju (iberštepuju) širinom 0,5 cm, tako da se ispod poklopca ne vide ostaci tkanine. Prednje strane (uglovi) ušivenih poklopaca udaljavaju se od krajeva ovratnika 13 do 17,5 cm i od ivice otvora 6,5 do 9 cm, što zavisi od veličine

košulje. Na spoljnoj strani oba poklopca, na sredini njihove dužine gusto se izrađuje vertikalna rupica, udaljena od ivice (rubu) 1,2 cm. Dužina poklopca prekriva širinu otvora džepa 1 do 2 mm, a širina je 5,5 cm (slika 1.).

7.3.2 Izrada zadnjeg dela

Na gornjoj strani zadnjeg dela, sl.21 u prostoru lopatica (pleća) tkanina se presavija u vidu nabora (falte), dubine 1,5 cm (slika 2). Preko ovih nabora ušiva se (štircuje) spoljna i unutrašnja remenjača (slika 22.). Ušivena strana spoljne remenjače naštepa se (iberštepuje) širinom 2 mm. Dužina remenjače jednaka je širini leđa, a njena širina je kod šava rukava 6,5 do 7,5 cm, na kraju ramena (kod vratnog izreza) 10 do 11 cm, a na sredini širine leđa 4,5 do 5,5 cm (slika 2.), što zavisi od veličine košulje.

7.3.3 Izrada ovratnika

Ovratnik (slika 23.) sastoji se iz (po jednog) gornjeg i jednog donjeg dela, koji se međusobno spajaju i obrazuju spoljnu presavijenu i unutrašnju stranu. Unutrašnja površina ovratnika ojačava se međupostavom nelepljivom propisanom u tabeli 3. Na površinu ovog ojačanja nalepljuje se (frontalno fiksira) međupostava lepljiva (tabela 3). Izgled ojačanja prikazan je na slikama 31. i 33.

Krajevi ojačanja i krajevi tkanine spajaju (štircuju) se međusobno sa obe strane po širini i sa jedne strane po dužini ovratnika. Ovako sašiven ovratnik prevrće se na spoljnu stranu (lice tkanine okrenuto prema van) i naštepa (iberštepuje) širinom 0,5 cm. Radi boljeg učvršćenja unutrašnjeg ojačanja, gornja strana ovratnika naštepa (iberštepuje) se 0,3 do 0,5 cm ispod pravca linije presavijanja ovratnika (slika 1.) i detalja na slici 6.

Dužina ovratnika kraća je od dužine vratnog izreza po 2 cm na svakoj

strani, širina nazad (u potiljku) je 7,5 do 8 cm, unutrašnja strana (štej) 3,5 cm, a spoljna 4 do 4,5 cm. Dužina prednjih krajeva (špiceva) ovratnika je 7,5 do 8 cm, koji obrazuju na svakoј strani vrh pod uglom od 60° (slika 1.).

Ovratnik se ušiva za vratni izrez košulje propisanim šavom. Donja strana (naličje) ovratnika ušiva (štircuje) se za vratni izrez, tako da su oba kraja udaljena od otvora košulje po 2 cm (slika 1.). Gornja strana ovratnika ravnomerno se podavija i na vratni izrez ušiva širinom 2 mm. Ušivena strana ovratnika ne sme biti zategnuta, labava (nadržana) niti zakošena (slika 1. i 2.).

7.3.4 Izrada naramenice

Naramenica je kopljastog oblika prema slici 1,3,12,24. Izrađuje se iz dva sloja tkanine od koje je košulja i jednog sloja ojačanja (slika 33.) propisanog u tabeli 3. Krajevi spoljne i unutrašnje strane spajaju (štircuju) se međusobno, sa dve strane po dužini i sa jedne strane po širini naramenice. Ovako ušivena naramenica prevrće se na spoljnu stranu, a potom se naštepa (iberštepa) širinom 2 mm. Na užoj strani naramenice, u pravcu suprotnih uglova izrađuje se odgovarajuća rupica. Dužina naramenice podešava se prema širini ramena, tako da je vrh naramenice (kod zakopčane košulje) udaljen od ivice presavijenog ovratnika oko 0,5 cm (slika 1.). Širina naramenice kod šava rukava je 5 cm, na sredini dužine 4 cm, a na kraju, računato u pravcu suprotnih uglova 4,5. Položaj naramenice na gotovoj košulji podešava se tako da prekriva sredinu ramena sa blagim nagibom prema prednjoj strani (slika 1.).

7.3.5 Izrada navlake za oznaku čina

Navlaka je kopljastog oblika prema slici 4,13 i 25. Izrađuje se od dva sloja tkanine od koje je košulja i jednog sloja ojačanja (slika 34.), propisanog u tabeli 4. Navlaka se izrađuje na isti način, kao i naramenica, s tim

Reliand

da se sastavi samo gornji deo navlake, okrene i naštepa širinom 2 mm. Na gornjoj (užoj) strani navlake u pravcu suprotnih uglova izrađuje se rupica. Donji deo navlake se podaviija, zaglača (zapegla) i ostavi slobodan do ušivanja čina, a zatim se naštepa istom širinom, kao i gornji deo. Dužina navlake veća je napred 0,3 do 0,5 cm, od dužine naramenice, a na drugoj strani prekriva šav ušivanja rukava 0,5 mm. Širina navlake iznosi kod šava rukava 5,5 cm, na sredini 4,5 cm, a na kraju u pravcu suprotnih uglova 5 cm.

7.3.6 Izrada letvice za čin

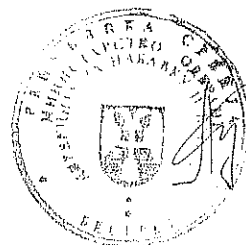
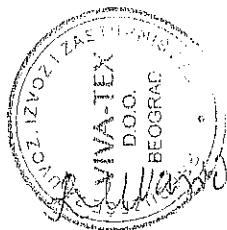
Letvica je pravougaonog oblika prema slici 4,14 i 26, izrađuje se od jednog sloja tkanine, od koje je košulja i jednog sloja ojačanja (slika 35.), propisanog u tabeli 3, zalepljenog na naličje letvice. Tkanina se sa četiri strane podaviija po 1 cm, podmetne se na naličje muški deo čičak trake i proštepa sa sve četiri strane na udaljenosti 0,5 do 0,6 cm, od ivica letvice. Čičak traka mora biti po 3 do 4 mm uža i kraća od dužine i širine letvice.

Ženski deo čičak trake postavi se na muški deo i zajedno isporučuje kupcu.

Ženski deo čičak trake samo onima koji imaju čin ušiva se iznad poklopca levog džepa (slika 1.), tako da sredina čičak trake pada po sredini letvice džepa. Čičak traka ušiva se 1 cm iznad poklopca džepa.

7.3.7 Izrada rukava

Na zadnjoj strani rukava (slika 27) ušiva se nastavak (slika 27), čija je širina na donjem kraju 6 do 7 cm. U šavu nastavka izrađuje se otvor (schlitz), koji počinje od ivice narukavlja, ide prema laktu, a završava se u dužini 13 do 14 cm. Donja strana otvora rukava, u prostoru nastavka ravnomerno se porubljuje i proštepa po ivici poruba. Na gornju stranu otvora, u prostoru rukava ušiva se letvica iz dva sloja tkanine, čija je širina 2 cm. Gornja strana otvora (letvica) preklapa se

preko donje strane oko 2 cm, a potom sa oba kraja međusobno utvrđuju dvostrukim štepom prema slici 2. Krajevi otvora rukava presavijaju se na gornjoj strani sa dva ili tri nabora (falte), okrećute prema nazad (laktu). Dubina nabora podešava se tako da je širina otvora rukava jednaka dužini orukvica (menžetni) (slika 1. i 2.).

Orukvice (manžetne) oblika prema slikama 1, 2, 9 i 28, izrađuju se iz dva sloja osnovne tkanine i jednog sloja ojačanja (slika 36) propisanog u tabeli 3. Krajevi ojačanja i krajevi tkanine spajaju (štircuju) se međusobno sa dve strane po širini i sa jedne strane po dužini narukavlja. Ovako ušivena narukavlja okreću se na spoljnu stranu, a zatim se naštepaju (iberštepuju) širinom 0,5 cm. Na gornjoj (prednjoj) strani orukvice, na sredini širine, izrađuje se vodoravna rupica, udaljena od ivice otvora 1 do 1,2 cm. Na donjoj (zađnjoj) strani orukvice (manžetne), u pravcu rupice čvrsto se ušiva odgovarajuće dugme, udaljeno od ivice otvora, kao i rupica (1 do 1,2 cm).

Orukvica se ušiva na otvor dužine rukava propisanim šavom. Unutrašnja strana (naličje) orukvica (manžetne) ušiva (štircuje) se za otvore rukava, a spoljnje (lice) se podavijaju i na otvor naštepa širinom 2 mm (slike 1 i 2).

7.3.8 Spona za pridržavanje rukava u podavijenom stanju

Spona je kopljastog oblika prema slici 5, 15 i 29. Izrađuje se od dva sloja tkanine od koje je košulja i jednog sloja ojačanja (slika 37) propisanog u tabeli 3. Spona se sastavlja sa dve strane po dužini i sa jedne strane po širini. Sastavljena spona okreće se na lice i naštepa širinom 2 mm. U pravcu suprotnih uglova spona izrađuje se odgovarajuća stupica.

Gotova spona ušiva se sa unutrašnje strane rukava, okreće prema otvoru dužine i naštepa širinom 5 do 6 mm, tako

da se ispod ne vide ostaci tkanine. Spona se ušiva na gornji deo rukava u pravcu naramenice za oznaku čina, 16 do 18 cm (zavisno od veličine košulje), od šava ušivanja rukava u orukavlje košulje.

Na šav ušivene spone sa lica rukava ušiva se dugme na koje se zakopčava rupica spone, kada se rukav nosi u podavijenom stanju.

Rukavi se ušivaju za krajeve orukavlja propisanim šavom. Širina rukava u prostoru orukavlja mora biti podešena tako da rukavi ne budu suviše komotni (nadržani) niti zategnuti (slika 1. i 2.).

7.4 Sastavljanje košulje

Prednji delovi košulje, u prostoru ramena ušivaju se za krajeve spoljne i unutrašnje ramenjače, propisanim šavom. Na oba ramena košulje, u pravcu rupica na naramenicama čvrsto se ušiva po jedno dugme, koje služi za zakopčavanje slobodnih strana naramenica (slika 1. i 2.). Prednji i zadnji delovi i rukavi košulje spajaju se međusobno sa leve i desne strane (ispod pazuha), od otvora rukava pa do kraja dužine košulje, propisanim šavovima. Donja strana košulje podavija se, tako da su prednji delovi i zadnji deo košulje podjednake dužine, prvo 0,5 cm, a zatim 1 do 1,2 cm, i po rubu proštepaju (slika 1 i 2).

7.5 Dužina rupica

Dužina rupica veća je 2 mm od prečnika dugmeta, na koji se zakopčava.

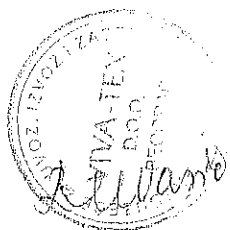
7.6 Čišćenje konca, peglanje i slaganje košulja

Izrađena košulja i navlaka ili letvica moraju biti očišćene od ostataka svih konaca, ispeglane i složene na pogodan (oubičajeni) način.

8 VEZA SA DRUGIM STANDARDIMA

SNO 0214 - Konci za šivenje

SNO 6050 - Tkanina panama za vojničku košulju - M-85.

- SNO 8319 - Etiketa za označavanje gotovih proizvoda
- SNO 8320 - Veziyni međupostavni materijali
- SNO 8321 - Čičak traka
- SNO 8322 - Dugmad
- SNO 8323 - Igljeni ubodi za šivenje
- SNO 8324 - Šavovi za šivenje

STANDARD ODBRANE	TKANINA PANAMA ZA VOJNIČKU KOŠULJU M-85 - Kvalitet materijala	SNO 7823/95
Obaveštenja primena od 1995-10-13	Rešenje Int.br. 3-12/95 od 1995-09-25 "Službeni vojni list", br. 16/95	4130
Deskriptori: odeća vojna		ODBRANA Službena tajna Interno

Ovaj standard nastao je revizijom SNO 7823/85 I izdanje

S A D R Ž A J

	Strana
1. Predmet standarda	2
2. Primena standarda	2
3. Kvalitet materijala	2
4. Označavanje, pakovanje i način čuvanja ..	5
5. Proveravanje kvaliteta	6
6. Veza sa drugim standardima	7

Predstavljajući u celosti ili delovima samo uz odobrenje Odeljenja za JIR u VJ

II izdanje	ODREĐENJE ZA STANDARDIZACIJU, METROLO- GIJU I NOMENKLATIJU I TO	KoV	Imena broja:
------------	--	-----	--------------

1. PREDMET STANDARDA

1.1. Ovaj standard propisuje kvalitet materijala, označavanje pakovanje, način čuvanja i proveravanje kvaliteta tkanina panama za vojničku košulju M-85 (u daljem tekstu: tkanina).

1.1.1. Tkanina se proizvodi u sivomaslinastoj boji i maskirnim šarama.

1.1.2. Sastavni deo ovog standarda su overeni uzorci tkanina.

2 PRIMENA STANDARDA

Ovaj standard se primenjuje za serijsku proizvodnju tkanina, kontrolu kvaliteta i prijem.

3 KVALITET MATERIJALA

3.1 Kvalitet ugrađenih sirovina

3.1.1 Tkanina se proizvodi od češljanog prediva sirovinskog sastava:

67% $\pm$ 3% pamučnih vlakana

33% $\pm$ 3% poliestarskih vlakana

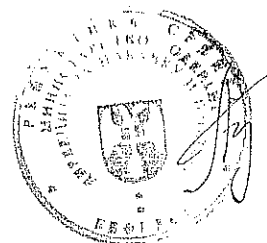
prema JUS F.S3. 112/92

3.1.2 Kvalitet pamučnih vlakana

3.1.2.1 Finoća 3,7 do 4,3 mikronera (MI)
prema JUS F.S2. 237/72

3.1.2.2 Srednja dužina 30 do 35 mm
prema JUS F.S2. 219/72

3.1.2.3 Jačina na kidanje u suvom stanju 95 do 97 Pressley index (PI)
prema JUS F.S2. 242/84

- 3.1.2.4 Zrelost: 75 do 80%
prema JUS F.S2. 230/72
- 3.1.3 Karakteristike poliestarskih vlakana
- 3.1.3.1 Poliestarska vlakna su pamučnog tipa visoke orijentacij
dužine 38 mm, finoće 1,5 do 1,7 dtex
prema JUS F.S2. 212/63
- 3.1.3.2 Jačina na kidanje u suvom stanju 40 do 50 cN/dtex
izduženje 24 do 34%
prema JUS F.S2. 213/63
- 3.3 Kvalitet prediva
- 3.3.1 Finoća: po:
- osnove 17 x 2 tex (Nm 60)
- potke 17 x 2 tex (Nm 60)
prema JUS F.S2. 050/69
- 3.3.2 Broj uvoja na 1 m: po:
jednožičnog
- osnove Z 870
- potke Z 870
konačno: po:
- osnove S 650
- potke S 650
prema JUS F.S2. 051/650
- 3.3.3 Predivo mora biti ravnomerno, bez zadebljanja, čvorova
i stranih primesa.
- 3.4 Kvalitet tkanine
- 3.4.1 Širina je: 90 do 150 cm mereno bez ivica
prema JUS F.S2. 015/86
- 3.4.2 Masa sa 6% vlage je $195 \text{ g/m}^2 \pm \begin{matrix} 10\% \\ 3\% \end{matrix}$
prema JUS F.S2. 016/86

R. Vasko

3.4.3. Prekidna sila epruvete 20 x 5 cm u pravcu:

- osnovne 75 daN - 5%
- potke 58 daN - 5%

prekidno izduženje u pravcu:

- osnovne 8%
- potke 16%

prema JUS F.S2. 017/58

3.4.4. Otpornost na habanje do pojave rupe (opterećenje 100

papir vinoće 00) je: 2.000 obrtaja - 30%

prema SNO 8183/91

3.4.5. Otpornost na prskanje (probijanje) je:

18 daN - 10%

prema JUS F.S2. 022/58 metoda B

3.4.6. Otpornost na cepanje u pravcu:

- osnovne 4 daN - 1 daN
- potke 4 daN - 1 daN

prema SNO 8183/91

3.4.7. Gustina na 1 cm po:

- osnovi 32 žice + 5 žica
- potki 26 žica - 2 žice
- (osnova i potka)

prema JUS F.S2. 013/86

3.4.8. Prepletaj panama 2/2.

3.4.9. Skupljanje tkanine mašinskim pranjem na 60°C:

- osnova max 3%
- potka max 3%

prema SNO 8183/91 dopuna br. 1

3.4.10 Postojanost obojenja na:

	smb	for zelena	svetlo zelena	tamno zelena	braon	crna
- svetlost	5	5	5	5	5	5
- pranje na 60°C	4-5	4-5	4-5	4-5	4-5	4-5
- znoj	4	4	4	4	4	4
- trenje suvo	4-5	4-5	4-5	4-5	4-5	4-5
- trenje mokro	4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4

Dozvoljava se odstupanje od propisanih postojanosti obojenja za pola ocene niže osim postojanosti na svetlo i pranje na 60°C gde je tolerantna jedna ocena. prema SNO 8182/91

3.4.15. Reakcija vodenog ekstrakta mora biti neutralna
JUS F.S3. 008/68

3.5. Organoleptičke osobine tkanine

Tkanina mora biti ravnomerno izatkana bez redih i gušćih mesta, nopica i lako uočljivih tkačkih i drugihih greški, ravnomerno obojena, bez mrlja iz proizvodnje.

Izgled površine tkanine i nijanse boja moraju odgovarati overenom uzorku.

4. OZNAČAVANJE, PAKOVANJE I NAČIN ČUVANJA

4.1 Označavanje

4.1.1 Svaka jedinica pakovanja mora imati etiketu na kojoj se ispisuje:

- naziv proizvođača,
- datum proizvodnje,
- broj komada u pakovanju
- naziv artikla.

4.1.1.1 Početak i kraj komada obeležavaju se kontrolnim žigom proizvođača.

Svaki komad mora imati etiketu na kojoj se ispisuje:

- naziv proizvođača tkanine, odnosno proizvođača prediva,
- sirovinski sastav,
- masa g/m²,
- datum proizvodnje,
- naziv ili šifra artikla,
- serijski broj komada,
- dužina u metrima,
- težina komada u kg,
- oznaka standarda po kome je tkanina rađena (SNO 7823/95)

4.2. Pakovanje

4.2.1. Pakovanje tkanine je na kartonskom ili plastičnom valjku u čeloj širini, omotana spolja ambalažnim materijalom.

4.2.1.1. Za ambalažu koriste se polietilenske ili druge plastične folije, ili pak-papir. Bočne strane upakovane rolne moraju biti zaštićene ambalažnim materijalom.

4.3. Čuvanje

Tkanina se čuva u suvim prostorijama bez direktnog uticaja sunčeve svetlosti sa relativnom vlagom $65 \pm 5\%$ i temperaturom $20 \pm 2^{\circ}\text{C}$.

5 PROVERAVANJE KVALITETA

5.1 Organoleptička provera kvaliteta (prvi stepen kontrole kvaliteta)

5.1.1. Elementi propisani tačkom 3.5 ovog standarda moraju odgovarati overenom uzorku.

5.1.2. Veličina uzorka lota tkanine za pregled je 10% od prijavljene metraže.

5.1.2.1. Ako kvalitet odstupa od overenog uzorka vrši se pooštrena kontrola još na 20% od prijavljene metraže.

5.1.3. Tkanina se može primiti sa greškama I, II i III stepena, sa tolerancijom 10-15 greški na 100 m.

- 5.1.4. Broj uzoraka za laboratorijsko ispitivanje je prema sledećem:

metraža	broj uzoraka
do 5000	2
5.001 do 10.000	3
10.001 do 15.000	4
15.001 do 30.000	5
30.001 do 60.000	6
60.001 do 100.000	6 + 1 za svakih narednih 10.000 m

- 5.1.5. Veličina pojedinačnog uzorka tkanine za laboratorijsko ispitivanje zavisi od širine i uzorkuje se prema sledeć

širina, m	dužina uzorka, m	dužina arbitražn uzorka, m
90	1,5	0,5
150	1	0,5

- 5.1.6. Minimalna dužina komada za prijem mora biti 16 m za sve propisane širine. U prijavljenoj isporuci može se primiti 5% kraćih komada.

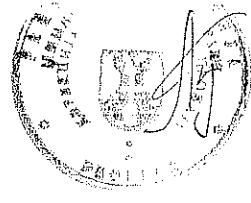
- 5.1.6.1 U prijavljenoj isporuci mogu se primiti i kraći komadi od 16 m ali se mora posebno regulisati.

- 5.2. Laboratorijska provera kvaliteta
(drugi stepen kontrole kvaliteta)

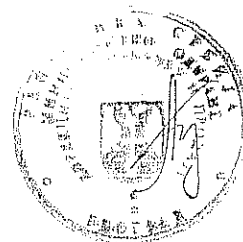
- 5.2.1. Elementi kvaliteta propisani tačkama 3.1.1, 3.3. i 3.4 proveravaju se po navedenim standardima u zahtevu kvaliteta.

6. VEZA SA DRUGIM STANDARDIMA

- JUS F.S2.050/69 Fizikalna ispitivanja tekstila.
Određivanje finoće (debljine) prede. Metoda povesma.
- JUS F.S2.051/61 Fizikalna ispitivanja tekstila.
Metoda određivanja upredenosti prede.

- JUS F.S2.013/86 Tekstil. Metražna roba.
Određivanje gustine žica tkanine, odnosno redova i nizova pletiva.
- JUS F.S2.015/86 Tekstil. Metražna roba.
Određivanje širine komada - namotaja.
- JUS F.S2.016/86 Tekstil. Metražna roba.
Određivanje mase po jedinici dužine i jedinici površine.
- JUS F.S2.017/58 Ispitivanje tekstila.
Određivanje prekidne sile i izduženje tkanina.
- JUS F.S2.022/58 Ispitivanje tekstila. Određivanje otpornosti tkanina prema prskanju.
- JUS F.S2.212/63 Ispitivanje tekstila. Određivanje titra tekstilnih vlakana.
- JUS F.S2.213/63 Ispitivanje tekstila. Određivanje prekidne sile i prekidnog izduženja pojedinačnih vlakana.
- JUS F.S2.219/72 Ispitivanje tekstila. Određivanje titra tekstilnih vlakana.
- JUS F.S2.230/72 Ispitivanje tekstila. Određivanje zrelosti pamučnih vlakana. Određivanje indeksa kausitične zrelosti.
- JUS F.S2.237/72 Ispitivanje tekstila. Određivanje finoće pamučnih vlakana. Metoda čitanja mikroner indeksa.
- JUS F.S2.242/84 Pamučna vlakna. Određivanje jačine vlakana na aparatu po Presliju (Pressley)

- JUS F.S3.008/68 Ispitivanje tekstila.
Određivanje pH vodenog ekstrakta tekstila i
razlike pH nerazblaženog i razblaženog vode-
nog ekstrakta.
- JUS F.S3.112/92 Ispitivanje tekstila.
Određivanje sadržaja pamuka u mešavini sa
poliestarskim vlaknima. Postupak sa nitro
benzenom.
- SNO 1039/95 Tekstila za vojničku upotrebu
- SNO 8183/91 Metode za ispitivanje kvaliteta tekstilnih
proizvoda.

Standardi ili njihovi delovi na koje se ovaj SNO poziva imaju
istu važnost u njegovoj primeni.

Relvano

